

Barn- och utbildningsnämnden

Kallelse

Nämnd	Barn- och utbildningsnämnden
Datum och tid	2024-11-07, klockan 08.30
Plats	Kommunkontoret, sammanträdesrum Gräsö (SR1)
Sekreterare	Per-Åke Berg
Ordförande	Jessica Kumlin (M)

Ärendelista

1. Val av justerare	2
2. Fastställande av föredragningslista	2
3. Arbetsmiljöredovisning 2024 <i>Föredragande: Sanna Forshaug</i>	3
4. Barnomsorgskö och prognos <i>Föredragande: Elisabeth Lindkvist</i>	4
5. Trygghetssatsning i Östhammars kommuns grundskolor	5
6. Uppdrag om ny resursfördelningsmodell <i>Föredragande: Josefine Myhrberg, Christina Stenhammar</i>	6
7. Årsbudget 2024: Budgetuppföljning per september <i>Föredragande: Josefine Myhrberg</i>	8
8. Budget och verksamhetsplan 2025 samt flerårsplan 2026-2028 <i>Föredragande: Josefine Myhrberg</i>	9
9. Svar på motion att alla elever i Östhammars kommun skall vara godkända för gymnasiebehörighet	10
10. Information om skolornas insatser mot kränkningar och diskriminering <i>Föredragande: Anna-Karin Sehlstedt Ståhl, Margareta Rahm Jansson</i>	11
11. Utredning av samverkan med Hälsoäventyret	12
12. Information från förvaltningen	14
13. Redovisning av delegationsbeslut	15
14. Anmälningsärenden	17

Barn- och utbildningsnämnden

1. Val av justerare

2. Fastställande av föredragningslista

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 08.35

Dnr BUN-2024-005

3. Arbetsmiljöredovisning 2024

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Information om aktuella arbetsmiljöfrågor.

Beslutsunderlag

- Muntlig information.

Ärendets behandling

Redovisas kontinuerligt.

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 09.05

Dnr BUN-2024-052

4. Barnomsorgskö och prognos

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Aktuell barnomsorgskö och prognos redovisas två gånger per år.

Beslutsunderlag

- Statistik avseende barnomsorgskö och prognos (delas ut på sammanträdet).

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 09.15

Dnr BUN-2024-124

5. Trygghetssatsning i Östhammars kommuns grundskolor

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden ger Barn- och utbildningskontoret i uppdrag att ta fram ett förslag till en trygghetssatsning i Östhammars kommuns grundskolor.

Åtterrappport av arbetet ska ske på varje arbetsutskott.

Beslutsmotivering

En skolmiljö som präglas av trygghet och studiero är en förutsättning för lärande och kan vara avgörande för hur eleverna lyckas med att nå målen för utbildningen. Antalet incidenter med hot och våld i skolan har ökat i våra grundskolor. Målet med satsningen är att minska förekomsten av hot och våld, samt att skapa en lugnare och tryggare skolmiljö.

Ärendebeskrivning

KF har gett Barn- och utbildningsnämnden i uppdrag att minska hot och våld i skolan genom stärkt ledarskap i klassrummet och utreda samt ta fram ett koncept för stärkt kvalitet i undervisningen och ledarskapet i klassrummet som ett led i att minska hot och våld i skolan ([Årsbudgethandlingen 2025](#)). Alla elever ska få gå i en skola där de kan koncentrera sig på undervisningen och skolmiljön ska vara fri från hot, våld, kränkningar och trakasserier.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Trygghetssatsningen ska genomföras inom ramen för BoU:s budget.

Prövning av barnets bästa

En barnkonsekvensanalys behöver göras.

Beslutet skickas för åtgärd till

Barn- och utbildningschef
Verksamhetschef, grundskolan

Beslutet skickas för kännedom till

Staben

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 09.45

Dnr BUN-2024-64

6. Uppdrag om ny resursfördelningsmodell

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden har tagit del av redovisningen avseende nuvarande resursfördelningsmodell och antar en ny resursfördelningsmodell enligt bilaga.

Beslutsmotivering

Barn- och utbildningsnämnden har gett förvaltningen i uppdrag se över nuvarande resursfördelningsmodell och föreslå en ny resursfördelningsmodell.

Ärendebeskrivning

Barn- och utbildningsnämnden gav vid sammanträdet 2024-06-13 förvaltningen i uppdrag att redovisa hur aktuell resursfördelningsmodell ser ut samt att föreslå en resursfördelningsmodell utifrån aktuell statistik från SCB. Vid detta sammanträde kommer en redovisning av denna del av uppdraget att presenteras.

Nuvarande resursfördelningsmodell innebär att en enhet med ett index över 120 ger tilldelning i socioekonomisk ersättning i proportion mot index och barn- och elevantal.

En ny beställning av socioekonomiskt index från SCB är gjord den 17 maj 2024.

Förslag till ny resursfördelningsmodell är att en andel av barn- respektive elevpeng omfördelas till respektive enhet i proportion till index och barn- och elevantal. Summan som fördelas (inom ramen för förskolans och grundskolans budget) har höjts och samtliga enheter (förutom Ekeby) inkluderas i modellen. Kommunfullmäktige har beslutat om att Ekeby får 750tkr i strukturersättning för liten enhet.

Det faktum att samtliga enheter erhåller någon form av ersättning innebär dock att verksamheter med relativt höga indexvärden inte erhåller lika stor ersättning som de skulle ha kunnat eftersom samtliga enheter delar på den tilldelade summan. Den nya modellen frångår problematiken med gränser då en enhet kan bli av med tilldelningen från en dag till en annan. I positiv bemärkelse kommer det bli kännbart för de enheter som haft ett index över 100, men lägre än 120 där indexet indikerar att det finns socioekonomiska utmaningar.

Barn- och utbildningsnämnden gav vid sammanträdet 2024-06-13 även förvaltningen i uppdrag att beräkna hur den faktiska kostnaden per elev var under 2023 per respektive enhet. Kostnad för modersmål, studiehandledning, centralt stöd och ledning, administration, hyreskostnader, måltid och städ per enhet redovisas separat från enheternas övriga kostnader. En diskussion om denna del av uppdraget kommer att genomföras på sammanträdet.

Barn- och utbildningsnämnden

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Förslaget till ny resursfördelningsmodell innebär en omfördelning av barn- och elevpengen, det tillkommer ingen kostnad.

Prövning av barnets bästa

En barnkonsekvensanalys har inte bedömts behövas i detta ärende.

Beslutsunderlag

- Nuvarande resursfördelningsmodell
- Förslag på ny resursfördelningsmodell förskola/skola 2025

Beslutet skickas för åtgärd till

Barn- och utbildningschef
Ekonom, Josefine Myhrberg

Beslutet skickas för kännedom till

Verksamhetschef förskola
Verksamhetschef grundskola
Staben

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 10.15

Dnr BUN-2023-48

7. Årsbudget 2024: Budgetuppföljning per september

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Under 2021 har Östhammars kommun börjat arbeta utifrån ett nytt styrdokument för budgetuppföljning vad gäller drift- och investeringsbudget. I styrdokumentet beskrivs att det sex gånger per år ska ske en rapportering till kommunstyrelse/nämnd. Per april (tertiarapport), augusti (delårsbokslut) och december (helårsbokslut) görs en större skriftlig rapportering. Per februari, juni och oktober görs en enklare rapportering.

I den skriftliga rapporten ska det ingå en prognos om måluppfyllelse för de satta verksamhetsmålen och budgetföljsamhet.

Barn- och utbildningsnämnden vill ha en ekonomisk uppföljning vid varje sammanträde.

Beslutsunderlag

- Budgetuppföljning för driftbudget respektive investeringsbudget för perioden

Ärendets behandling

Budgeten följs kontinuerligt av barn- och utbildningsnämnden.

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 10.30

Dnr BUN-2024-012

8. Budget och verksamhetsplan 2025 samt flerårsplan 2026-2028

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden antar budget och verksamhetsplan för 2025 samt flerårsplan 2026-2028.

Avstår från att delta i beslut

Josefine Nilsson (C) avstår från att delta i förslaget till beslut.

Ärendebeskrivning

I juni fattade Kommunfullmäktige beslut om budget för kommande år och flerårsplan för de tre följande åren. I budgethandlingen tydliggörs mål, uppdrag och ekonomiska ramar för såväl drift som investering.

Utifrån de beslutade budgetramarna arbetar nämnderna fram sina respektive budgethandlingar. Budgethandlingen beslutas i respektive nämnd och lyfts som ett informationsärende i Kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

- Budget och verksamhetsplanering 2025, flerårsplan 2026-2028 (delas ut på sammanträdet).

Beslutet skickas för åtgärd till

Barn- och utbildningschef
Kvalitetsutvecklare Johan Skage
Ekonom, Josefine Myhrberg

Beslutet skickas för kännedom till

Kommunstyrelsen – anmälningssärende till kommunfullmäktige

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 10.50

Dnr BUN-2024-118

9. Svar på motion att alla elever i Östhammars kommun skall vara godkända för gymnasiebehörighet

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen från Pernilla Grahn (V) i enlighet med motionssvar (bilaga).

Ärendebeskrivning

Pernilla Grahn (V) yrkar i motion daterad 2024-09-05:

- Att alla elever i Östhammars grundskolor skall vara behöriga till gymnasiet när de går ut klass 9
- Att BUN utreder hur det kan genomföras och redovisar en plan för det våren 2025
- Att alla elever med problematisk frånvaro (Hemmasittare, 12 elever våren 2024) får en enskild planering för sin skolgång och att BUN redovisar sitt arbetssätt.

Motionen överlämnades till Barn- och utbildningsnämnden för beredning efter beslut i kommunfullmäktige 2024-09-17.

Beslutsunderlag

- Motion
- Svar på motion om att alla elever i Östhammars kommun skall vara godkända för gymnasiebehörighet

Beslutet skickas för åtgärd till

Kommunstyrelsen

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 11.00

Dnr BUN-2024-037

10. Information om skolornas insatser mot kränkningar och diskriminering

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

I linje med kommunens mål om en trygg skola har två rektorer bjudits in till barn- och utbildningsnämnden för att informera om skolornas insatser mot kränkningar och diskriminering. Skolan spelar en avgörande roll i att förebygga och åtgärda dessa problem för att säkerställa en god lärmiljö där alla elever känner sig trygga.

Syftet med presentationen är att ge nämnden en inblick i rektorernas och skolornas arbete med det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet mot kränkningar och diskriminering. Presentationen kommer även belysa de utmaningar som finns och de framgångsfaktorer som rektorerna ser i skolornas arbete mot kränkningar och diskriminering.

Beslutsunderlag

- Muntlig information.

Beslutet skickas för kännedom till

Barn- och utbildningschef
Verksamhetschef grundskolan

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 11.45

Dnr BUN-2023-104

11. Utredning av samverkan med Hälsoäventyret

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att pausa samverkan med Region Uppsala gällande Hälsoäventyret.

Beslutsmotivering

Motiveringen till att pausa samverkan med Region Uppsala gällande Hälsoäventyret är den rådande ekonomiska situationen i kommunen. Undervisningen som eleverna skulle ha fått genom Hälsoäventyret ska istället ges inom ramen för ordinarie skolverksamhet i enlighet med läroplanen.

Ärendebeskrivning

Barn- och utbildningsnämnden gav Barn- och utbildningskontoret i uppdrag 2024-02-08 att utreda möjligheten att Region Uppsala anställer hälsopedagog/hälsopedagoger på totalt 100% inom ramen för samverkan med Hälsoäventyret.

Hälsoäventyret har sedan år 2010 genomfört hälsoundervisning till skolklasser i årskurs 2, 4, 6, 7 och 9 genom ett samverkansavtal mellan Östhammars kommun och Region Uppsala. Hälsoäventyret har en egen lokal på Fabriksgatan i Östhammar, men den kan inte nyttjas efter juli 2025 pga. av ett tidsbegränsat bygglov. Idag finns ingen aktiv verksamhet på Hälsoäventyret i Östhammar.

Hälsoäventyrets undervisning bygger på faktakunskap inom områdena som handlar om människokroppen, sömn, stress, tobak, alkohol, kärlek, sexualitet och den egna identiteten. Syftet med undervisningen är att med pedagogiska metoder få elever att förstå sambanden mellan kropp, hälsa, levnadsvanor och miljö samt stödja kunskapsutvecklingen av hälsofrämjande levnadsvanor.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Kostnaden blir troligen densamma som nu, då lönekostnaden består, kommunen kommer behöva ersätta Uppsala för viss lokalkostnad och buss kommer behöva abonneras för vissa skolor. Hyresavtalet är uppsagt för Hälsoäventyrets lokal i Östhammar..

Prövning av barnets bästa

En barnkonsekvensanalys har gjorts i samband med utredningen som gjordes i januari 2024.

Barn- och utbildningsnämnden

Beslutsunderlag

- Utredning Hälsoäventyret
- Barnkonsekvensanalys

Ärendets behandling

Vid arbetsutskottets sammanträde 2024-10-17 avstod Josefine Nilsson (C) från att delta i förslaget till beslut.

Beslutet skickas för åtgärd till

Barn- och utbildningschef
Ekonom, Josefine Myhrberg

Beslutet skickas för kännedom till

Verksamhetschef grundskola
Staben

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 13.00

Dnr BUN-2024-021

12. Information från förvaltningen

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Redovisning av information från förvaltningen.

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2024-020

13. Redovisning av delegationsbeslut

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

När barn- och utbildningsnämnden delegerat sin beslutanderätt träder delegaten helt in i nämndens ställe. Beslut som fattas enligt delegationsordning är juridiskt sett barn- och utbildningsnämndens beslut och kan överklagas på samma sätt som nämndens beslut. Alla beslut som fattas med stöd av delegering ska anmälas till barn- och utbildningsnämnden.

Följande förteckningar över delegationsbeslut i verksamhetsfrågor redovisas:

2023-08-30	Rektor Hanna Söderberg (Beslut om vilka kurser som ska erbjudas som programfördjupning på nationellt program)
2023-08-30	Rektor Hanna Söderberg (Beslut om vilka kurser som ska erbjudas som individuellt val)
2023-08-30	Rektor Hanna Söderberg (Beslut om antalet undervisningstimmar för varje kurs m.m.)
2024-10-10	Ordförandebeslut, Jessica Kumlin (fördelning av arbetsmiljöuppgifter - nämnd tillförvaltningschef)
2024-10-28	Chefsjurist Kristine Nilsson Wieslander (Yttranden i ärenden eller mål vid domstol eller myndighet avseende: Skolskjuts)
2024-10-28	Kontorschef Christina Stenhammar (Yttrande till annan kommun)
2024-10-29	Linda Nordgren Kilpeläinen (Edskolan) (Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
2024-10-29	Linda Nordgren Kilpeläinen (Kristinelundskolan) (Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)

Barn- och utbildningsnämnden

- 2024-10-29 Rektor Niina Johansson
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
- 2024-10-29 Rektor Malin Andersson (Vretaskolan/anpassad grundskola)
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
- 2024-10-29 Rektor Malin Andersson (Vallonskolan)
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
- 2024-10-29 Rektor Helena Åsberg
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
- 2024-10-29 Rektor Margareta Rahm Jansson
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
- 2024-10-29 Rektor Anna-Karin Sehlstedt Ståhl
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
- 2024-10-29 Verksamhetscontroller Elisabeth Lindkvist
(Utbyte av busskort mot kontant ersättning)
- 2024-10-29 Verksamhetscontroller Elisabeth Lindkvist
(Stöd för inackordering)
- 2024-10-30 Verksamhetscontroller Elisabeth Lindkvist
(Beslut om skolskjuts)

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2024-021

14. Anmälningssärenden

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Redovisning av beslut som tagits av andra myndigheter samt annan viktig information som berör barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområde.

- 1) Dnr Ks-2024-697
Utdrag ur protokoll fört vid Kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde 2024-10-15 avseende Praktikplatser för personer som står långt från arbetsmarknaden.
- 2) Dnr Ks-2024-696
Utdrag ur protokoll fört vid Kommunstyrelsens sammanträde 2024-10-22 avseende Införande av ortsdialoger.
- 3) Dnr Ks-2024-695
Utdrag ur protokoll fört vid Kommunstyrelsens sammanträde 2024-10-22 avseende Nytt stimulansbidrag för att tillvarata lokala initiativ, avveckling av reglemente avseende lokala utvecklingsgrupper.
- 4)
Beslut från Skolinspektionen 2024-09-26 avseende Ansökan om godkännande som huvudman för gymnasieskola vid Bergstrands Gymnasium Uppsala i Uppsala kommun.
- 5)
Beslut från Skolinspektionen 2024-09-30 avseende Ansökan om godkännande som huvudman för gymnasieskola vid Drottning Blankas gymnasieskola Uppsala i Uppsala kommun.

Våren 2025
Östhammarsområdet

Födelseår	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ålder	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år
Antal födda Östhammar	66	49	50	61	45	43
Antal födda Snesslinge	6	5	6	10	0	6
Antal födda Långalma	5	6	4	3	5	2
Antal födda Hargshamn	5	3	3	4	2	4
Antal födda Vamsta	2	2	0	1	2	0
Antal födda per år	84	65	63	79	54	55

345

Förskolor	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år	Antal placerade	Antal platser
Logården	19	14	15	14	8	0	70	85
Marieberg	25	14	10	13	3	0	65	68
Tomtberga	10	5	10	25	6	0	56	68
Fröet	24	26	19	16	14	0	99	102
							290	323

Ped omsorg, Enskilda	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år	Antal placerade	Antal platser
Sjöstjärnorna	1	1	4	1	0	0	7	14
Myrasgård	1	1	1	1	0	0	6	6
							13	20

Barn placerade i annat område	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år
Utan placering eller kö	4	3	3	5	0	0
	0	1	1	2	4	29

Totalt antal barn placerade	84	64	62	75	31
Placering i procent	99%	98%	98%	94%	47%

Behovsanmälan	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år
Kö vt-25	0	0	0	2	19	4
Kö ht-25	0	0	0	0	0	16
Kö vt-26	0	0	0	0	0	6

Våren 2025
Öregrundsområdet

Födelseår	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ålder	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år
Antal födda Öregrund	11	13	13	10	7	6
Antal födda Gräsö	3	0	2	3	3	2
Antal födda Söderby	1	2	2	2	1	0
Antal födda per år	15	15	17	15	11	8

73

Förskolor	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år	Antal placerade	Antal platser
Skutan	12	15	12	11	3	0	53	100

Ped omsorg, Enskilda Sjöstjärnorna	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år	Antal placerade	Antal platser
	2	0	3	2	1	0	8	10

Barn placerade i annat område Utan placering eller kö	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år
	1	0	1	1	0	0
	0	0	0	1	3	6

Totalt antal barn placerade	15	15	16	14	4
Placering i procent	100%	100%	94%	93%	40%

Behovsanmälan	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år
Kö vt-25	0	0	1	0	3	0
Kö ht-25	0	0	0	0	1	2
Kö vt-26	0	0	0	0	0	0

Våren 2025
Alundaområdet

Födelseår	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ålder	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år
Antal födda Alunda	63	40	53	53	37	30
Antal födda Ekeby	6	5	7	3	5	8
Antal födda per år	69	45	60	56	42	38

272

Förskolor	5 år	4 år	3år	2 år	1 år	0 år	Antal placerade	Antal platser
Furustugan	27	18	26	24	9	0	104	123
Alma	32	17	20	21	9	0	99	106
Ekeby	4	3	4	2	1	0	14	34
							217	263

Ped omsorg, Enskilda Tomtebobarnen	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år	Antal placerade	Antal platser
	3	6	6	8	5	0	28	41

Barn placerade i annat område Utan placering eller kö	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år
	3	1	2	0	2	0
	0	0	1	1	3	25

Totalt antal barn placerade	69	45	58	55	26
Placering i procent	100%	100%	97%	98%	60%

Behovsanmälan	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år
Kö vt-25	0	0	1	0	12	7
Kö ht-25	0	0	0	0	1	4
Kö vt-26	0	0	0	0	0	2

Våren 2025
Österbybruksområdet

Födelseår	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ålder	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år
Antal födda Österbybruk	38	43	35	38	37	21
Antal födda per år	38	43	35	38	37	21

191

Förskolor	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år	Antal placerade	Antal platser
Eken	13	15	10	9	6	0	53	68
Granen	8	14	8	9	4	0	43	51
Mineralen	14	10	12	14	9	0	59	102
							155	221

Ped omsorg, Enskilda Smederna	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år	Antal placerade	Antal platser
	1	2	3	4	1	0	11	21

Barn placerade i annat område Utan placering eller kö	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år
	1	2	2	0	0	0
	1	0	0	2	7	17

Totalt antal barn placerade	37	43	35	36	20
Placering i procent	97%	100%	100%	95%	54%

Behovsanmälan	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år
Kö vt-25	0	0	0	0	9	3
Kö ht-25	0	0	0	0	1	1
Kö vt-26	0	0	0	0	0	0

Våren 2025
Gimoområdet

Födelseår	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ålder	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år
Antal födda Gimo	33	34	35	27	24	24
Antal födda Hökhuvud	0	3	1	4	5	1
Antal födda Valö	2	6	4	1	2	2
Antal födda per år	35	43	40	32	31	27

181

Förskolor	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år	Antal placerade	Antal platser
Diamanten	14	16	19	13	6	0	68	88
Rubinen	11	15	10	11	7	0	54	68
							122	156

Ped omsorg, Enskilda	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år	Antal placerade	Antal platser
Bruksbarnen Vått o Torrt	3	5	7	4	4	0	23	23
Sjöstjärnorna Hökhuvud	2	5	3	0	2	0	12	12
							35	35

Barn placerade i annat område	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år
Utan placering eller kö	4	1	0	1	0	0
	1	1	1	2	3	19

Totalt antal barn placerade	34	42	39	29	19
Placering i procent	97%	98%	98%	91%	61%

Behovsanmälan	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år
Kö vt-25	0	0	0	1	9	2
Kö ht-25	0	0	0	0	0	6
Kö vt-26	0	0	0	0	0	0

Födelseår	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ålder	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år
Antal födda per år	241	211	215	219	175	149

1061

Sammanställning;

Förskolor	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år
Placeringar förskola	226	189	183	189	87	0
Placeringar ped omsorg enskild	13	20	27	20	12	0
Totalt placerade	239	209	210	209	99	0
<i>Ej placerad eller i kö</i>	2	2	3	7	22	91

Placering i % förskola	93%	89%	85%	86%	56%
Placering i % ped omsorg enskild	5%	9%	13%	9%	7%

Behovsanmälan	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år
Kö vt-25	0	0	2	3	52	16
Kö ht-25	0	0	0	0	3	29
Kö vt-26	0	0	0	0	0	8

Totalt antal folkbokförda barn	1061
Placerade barn	966 91%
Förskola	876 82%
Ped omsorg	92 9%

Barn- och utbildningskontoret

Uppdrag om resursfördelningsmodell och redovisning av skolpeng inom grundskolan- nuvarande resursfördelningsmodell

Bakgrund

Barn- och utbildningsnämnden har givit förvaltningen i uppdrag att redovisa hur aktuell resursfördelningsmodell ser ut samt att föreslå en resursfördelningsmodell utifrån aktuell statistik från Statistiska centralbyrån, SCB. Barn- och utbildningsnämnden gav även förvaltningen i uppdrag (2024-06-13) att beräkna hur den faktiska kostnaden per elev var under 2023 per respektive enhet. Kostnad för modersmål, studiehandledning, centralt stöd och ledning, administration, hyreskostnader, måltid och städ per enhet redovisas separat från enheternas övriga kostnader.

Detta är en delrapport av uppdraget, där aktuell resursfördelningsmodell redovisas.

Likvärdig skola enligt skollagen

Utbildningen i den svenska skolan ska vara likvärdig enligt skollagen (2010:800 kap 1 §9). Resurser som tilldelas skolan ska vara anpassade till elevers olika behov och förutsättningar. En framgångsrik resursfördelning lyckas med att fördela resurser till de områden och skolor som behöver dem mest, att göra utbildningen likvärdig och att få fler elever som når grundskolans mål. Utbildningen ska uppväga skillnader i barns och elevers bakgrund och förutsättningar. Ett verktyg för detta är att fördela resurser utifrån barns och elevers socioekonomiska bakgrund.

Barn- och utbildningsnämndens nuvarande resursfördelningsmodell

Nuvarande modell innebär en uppdelning av budgeten i tre delar. Det är inom ramen för dessa tre delar som fördelningar utförs då nämndens prioriteringar beslutats.

1. Centrala konton – ramtilldelning

Gemensamma kostnader som rektor ej kan påverka (såsom försäkring, hyra och skolskjuts). Modersmålsenheten är placerad i central budget och har en ramtilldelning.

2. För- och grundskola samt fritidshem

Tilldelning efter antal barn- och elever samt index, antalsavstämning under pågående budgetår. Strukturersättning till de minsta enheterna och 2016/17 infördes även en socioekonomisk ersättning till förskola/grundskola med störst behov.

3. Gymnasieskola, Vuxenutbildning och Kommunens aktivitetsansvar – ramtilldelning

Barn- och utbildningskontoret

Gula häftet

Barn- och utbildningskontoret har sedan flera år tagit fram ”Gula häftet”, som är en sammanställning av årets budgettilldelning och nämndens prioriteringar till samtliga skolformer. För- och grundskola samt fritidshem får en tilldelning utifrån barn- och elevantal. Inom ramen för fritidshemsbudgeten sker sedan en fördelning utifrån åldersindex och inom ramen för grundskolans budget sker en indexbaserad budgetfördelning utifrån timplan. Det finns en översikt av strukturersättningen som är beslutad av nämnden för liten enhet samt strukturersättning beslutad av nämnden utifrån socioekonomiska förutsättningar. Det specificeras i Gula häftet hur tänkta medel till elevhälsa, skolbibliotekarie samt skoladministratör fördelas. Fördelningen sker med hänsyn till elevantal per ort när det gäller elevhälsa och skolbibliotekarie och skoladministratör fördelas efter elevantal och enhet. IT-utrusning bekostas centralt enligt en särskild plan. Kostnader för modersmål och studiehandledning bekostas av en central kostnadspost som inte fördelas till skolorna. Nedan förtydligas viktiga begrepp i Gula häftet.

Barn- och elevpeng

I Gula häftet benämns denna del för ”Grundbelopp” i detta avseende är det viktigt att förtydliga att det i detta häfte inte har samma betydelse som i Skollagen¹. Barn- och elevpengen är en del av grundskolans tilldelade budget (till exempel ingår ej måltider/lokaler) som fördelas utifrån barn- och elevantal. Elevpengen i grundskola fördelas efter antal elever och ett index som bygger på timplanen. Barnpengen fördelas utifrån barnantal och enligt ett åldersindex inom fritidshems budget. Inom ramen för barn-och elevbeloppet i förskoleklass och grundskola ska kostnader för undervisning och läromedel och material rymmas.

Särskilt stöd

Vad gäller kompensation till enheter med elever i behov av särskilt stöd är rutinen att ett särskilt belopp tilldelas skolan utöver elevpeng varje år. Beloppet för särskilt stöd fördelas helt efter elevantal. Bakgrunden till det beslutet är att det statistiskt sett finns elever i behov av särskilt stöd i alla åldrar, och vid alla skolenheter.

Extra ordinärt stöd – tilläggsbelopp

Näst intill alla elevers behov ska kunna tillgodoses inom ramen för barn- och elevpengen. Tilläggsbelopp finns att ansöka om för elever som har omfattande (extraordinärt) behov av särskilt stöd. I våra rutiner/kriterier beskrivs detta som: Grava funktionsnedsättningar inklusive fysiska handikapp med stor påverkan på elevens möjlighet att tillgodogöra sig sin skolgång. Behovet ska vara varaktigt, kostnadskrävande och av extraordinär karaktär.

Tilläggsbelopp avser ersättning för extraordinära stödbehov, vilket exempelvis kan vara behov av resurs för stöd i medicinska behov som eleven har eller andra stödåtgärder som inte

¹ Skollagen 10 kap. 38§

Barn- och utbildningskontoret

har anknytning till den vanliga undervisningen. Kostnaderna för stödet ska vara omedelbart kopplat till den enskilda eleven och ska ha direkt samband med elevens särskilda behov och förutsättningar för att kunna fullgöra sin skolgång eller tillgodose sig verksamheten. Åtgärderna ska inte vara av sådan art att de ryms inom elevpengen.

Nuvarande resursfördelningsmodell förskola

Förskolan har utifrån barn- och elevpengen inom förskola fördelat om 312 tkr i sin budget. Denna summa har sedan fördelats ut till tre enheter som har haft högst index (utifrån samma beställning från SCB som grundskolan). För år 2024 fick Marieberg 104 tkr, Eken 104 tkr och Rubinen 104 tkr.

Nuvarande resursfördelningsmodell grundskola

Nuvarande fördelningsmodell har varit att en enhet med ett index över 120 ger tilldelning i socioekonomisk ersättning i proportion mot index och elevantal. Inom grundskolans egen budget har 1 900 tkr fördelats om och Vreta (847 tkr) och Vallon (1 057 tkr) har fått dela på denna summa då deras index historiskt överstigit 120. I Gula häftet har därmed enbart enheterna med index överstigande 120 delat på den riktade summan inom socioekonomisk ersättning.

Mindre enheter (få antal elever) har kompenserats utifrån strukturersättning för liten enhet. Kommunfullmäktige fattade beslut år 2023 att Ekeby förskola, fritidshem och skola får ett totalt belopp om 750 tkr som stöd för liten enhet.

Barn- och utbildningskontoret

Förslag på ny resursfördelningsmodell förskola/skola 2025

Utredning

Socioekonomisk resursfördelning inom förskola och skola

SCB har en modell som används som underlag för hur kommuner kan fördela sina resurser mellan förskolor/skolor.

Syftet med modellen är att bedöma om elever kommer att klara målen för årskurs 9.

Modellen använder följande variabler:

- Vårdnadshavarens utbildningsnivå
- Vårdnadshavarens inkomst
- Elevens kön
- Ekonomiskt bistånd till vårdnadshavare
- Om eleven är folkbokförd på samma adress som båda vårdnadshavare
- Antal syskon som är folkbokförda i hemmet
- Socioekonomisk status på bostadsområdet där eleven är folkbokförd.
- Om utlandsfödd: året när eleven invandrade till Sverige

Index-beställningen från SCB har skett med ett uppehåll på fyra år. Detta på grund av inrådan från SCB att mindre kommuner ej behöver göra beställningen med tät frekvens då inga stora förändringar tenderar att ske, men också för att skolorna med socioekonomisk ersättning blir känsliga om de ena året får ersättningen och andra året inte, de behöver ett par år för att få en chans att arbeta med uppdrag inom ramen för ersättningen. Inför budget 2025 har en uppdatering av indexet genomförts, den 17 maj i år utfördes en ny beställning av index från SCB för att använda till budget 2025, den senaste gjordes år 2020 för att fördela budget år 2021.

Underlag för analyserna utgörs av ett register som innehåller elever som gått ut årskurs nio de senaste 5 åren. Registret innehåller uppgifter om skola och examensår, två variabler som beskriver elevens resultat och ett antal variabler som beskriver den socioekonomiska bakgrunden.

Analysen resulterar i ett index för var och en av skolorna som ingår i det inskickade materialet. En skola med en lägre andel elever som riskerar att inte klara målen än genomsnittet får ett index lägre än 100 och en skola med en högre beräknad andel som riskerar att inte klara målen får ett index som är högre än 100.

Indexet kan sedan användas som underlag för att fördela resurser mellan skolor i en kommun.

De variabler som beskriver elevens resultat är

1. eleven uppnår inte behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram
2. eleven har fått icke-godkänt i minst två ämnen

En regressionsmodell har tillämpats på underlaget. Modellen används för att ta reda på vilka bakomliggande faktorer som styr ett visst resultat. De förklarar varför något är som det är.

Beställningen som gjordes 2024 visade att av 2 413 elever i Östhammars kommuns grundskolor är risken att det är 17,9 % som ej kommer att klara målen ovan.

För att få en uppfattning om hur det ser ut mellan grundskolorna i Östhammars kommun har kommuntotalen 17,9 % blivit index 100. Grundskolornas andel av de som ej kommer att klara målen enligt denna modell sätts sedan i relation till kommuntotalens andel som inte kommer att nå målen vilket visar var den stora andelen av de som ej kommer att nå målen befinner sig. Detta underlag kan sedan användas för att hitta en fördelning till skolorna.

Omvärldsbevakning

I en rapport som [SKR publicerade 2018](#) visade det sig att 157 av 277 svarande kommuner, vilket motsvarar närmare sex av tio kommuner, tillämpar en socioekonomisk resursfördelningsmodell för grundskolan.

I Skolinspektionens [rapport 2014:01](#) om kommuners resursfördelning och arbete mot segregationens negativa effekter i skolväsendet var de viktigaste iakttagelserna att endast en liten del av de ekonomiska resurserna omfördelas för att uppväga skillnader i barns och elevers förutsättningar och det finns inte ett resursfördelningssystem som passar alla kommuner.

Förslag till ny resursfördelningsmodell förskola

Beställning av socioekonomiskt index från SCB är gjord den 17 maj 2024 med följande resultat för index:

Ej behörig gymnasiet eller Icke-godkänt i minst två ämnen

Förskola

Skolenhet	Antal elever	Skattat antal ej klarat målen	Skattad andel ej klarat målen	Index
ALLA	958	156	16,3	100
Förskolan Alma	104	13	12,5	77
Förskolan Diamanten	84	18	21,4	132
Förskolan Ekeby	25	3	13,3	82
Förskolan Eken	67	13	20,1	123
Förskolan Fröet	103	18	17,3	106
Förskolan Furustugan	122	18	14,7	91
Förskolan Granen	47	9	18,7	115
Förskolan Logården	85	12	14,3	88
Förskolan Marieberg	72	11	15,7	97
Förskolan Mineralen	69	12	17,1	105
Förskolan Rubinen	60	11	18,7	115
Förskolan Skutan	63	9	14,1	87
Förskolan Tomtberga	57	8	14,1	86

Nuvarande fördelning till förskola har haft samma problematik som för grundskolan. En enhet precis på gränsen blir utan tilldelning, enheten kan dock ha nästintill lika stora utmaningar som enheten som fått en tilldelning om 104 tkr. Förslag till ny modell för förskolan är att fördela om 5 % av förskolans totala barnpeng, summan enligt nya modellen är då 4 600 tkr. Den nya socioekonomiska ersättningen fördelas sedan i proportion till index och barnantal precis som för grundskolan. Då omfördelningen sker inom förskolans egen budget kommer några enheter få bidra med en marginell summa i denna modell detta då exempelvis Alma, Logården och Skutan har index < 90 alltså en låg andel elever som inte beräknas nå målen. Däremot blir det en objektivare fördelning av tilldelningen på orterna Gimo och Österby där enbart en förskola fått tilldelning men där samtliga enheter har index över >100. Utifrån denna modell berättigar även Fröet och Marieberg till en tilldelning.

Nedan är en tabell som illustrerar förändringen mellan ursprunglig budget 2024 samt hur den nya modellen skulle fördela om den socioekonomiska ersättningen. De första åren kommer Eken, Marieberg och Rubinen få en mindre summa i socioekonomisk ersättning. Detta då de delat på tidigare summan 312 tkr. Enligt nytt förslag blir tilldelningen till ovannämnda förskolor 177 tkr. Istället får Diamanten en större ersättning som har det högsta indexet i den nya beställningen.

Ort	Förskola	Budget grundbelopp 2024 (gula häftet)	5 % grundbelopp borttaget	Så mkt mindre får enheterna då tar bort 5 % i GB	Fördelning 5 % - 4 602 100 kr (utf index scb)	Ny fördelning budget	Urspr budget 2024 - ny budget	Soc.eko summa 2024: 312 000 kr	Ny summa	Budget 2024 - ny fördelning	Marieberg, Eken, Rubinen (tidigare soc.eko fördel ej medräknad)
Östhammar	Logården	8 212	7 802	- 410	362	8 164	- 48	25	8 189	- 23	
	Tomtberga	6 453	6 130	- 323	280	6 410	- 43	19	6 429	- 24	
	Marieberg	7 359	6 991	- 368	357	7 348	- 11	24	7 372	- 91	13
	Fröet	10 399	9 879	- 520	554	10 433	34	38	10 471	72	
Öregrund	Skutan	6 879	6 535	- 344	302	6 837	- 42	20	6 857	- 22	
	Furustugan	11 732	11 145	- 587	534	11 679	- 53	36	11 715	- 17	
Alunda	Alma	10 772	10 233	- 539	415	10 648	- 124	28	10 676	- 96	
	Ekeby	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Mineralen	6 186	5 877	- 309	325	6 202	16	22	6 224	38	
Österby	Eken	5 866	5 573	- 293	361	5 934	68	24	5 958	- 12	92
	Granen	4 639	4 407	- 232	270	4 677	38	18	4 695	56	
	Diamanten	7 252	6 890	- 362	479	7 369	117	32	7 401	149	
Gimo	Rubinen	6 293	5 978	- 315	362	6 340	47	25	6 365	- 32	72
	TOTALT FSK	92 042	87 440	- 4 602	4 601	92 041	- 1	311	92 352	- 2	

Förslag till ny resursfördelningsmodell Grundskola

Ej behörig gymnasiet eller Icke-godkänt i minst två ämnen

Grundskola

Skolenhet	Antal elever	Skattat antal ej klarat målen	Skattad andel ej klarat målen	Index
ALLA	2182	391	17,9	100
Edsskolan	165	31	18,6	104
Ekeby skola	26	4	13,6	76
Frösåkersskolan	505	84	16,6	93
Kristinelundskolan	73	10	14,2	79
Olandsskolan	514	83	16,2	91
Vallonskolan	246	54	22,1	123
Vretaskolan	139	30	21,4	119
Öregrunds skola	142	19	13,4	75
Österbyskolan	372	76	20,3	114

Den nya beställningen visar att det är fortsatt tydligt att Gimos grundskolor har en högre andel som riskerar att inte klara målen och därmed har allttjämt socioekonomiska utmaningar dock har deras index sjunkit något sedan förra mätningen medan index för Österbyskolan har ökat.

Enkelheten i nuvarande fördelningsmodell (tilldelning index > 120) har varit att Vallon- och Vretaskolan nått över indexgränsen och en fördelning har kunnat göras till enheterna. I år ställs denna modell på sin spets då Vretaskolan redovisar ett index om 119 och alltså inte längre är berättigad till socioekonomisk tilldelning. Modellen är enkel men till viss del ”fyrkantig” utifrån denna gräns. Kvarstår modellen med en gräns (>120) kan det uppstå ett dilemma om en enhet hamnar -1 ifrån att få en socioekonomisk tilldelning. Svårigheten blir då om Vallonskolan ska få hela tilldelningen om 1 900 tkr eller ska gränsen sänkas för att Vretaskolan ska få en tilldelning. Om gränsen sänks för Vretaskolan hur blir då ställningstagandet till Österbyskolan som har ett index på 114 och alltså kommer tätt efter Vretaskolan. Österbyskolan har ett förhållandevis högt index och har dessutom sedan tidigare mätning ökat sitt index, skolan har tidigare inte fått någon tilldelning av socioekonomisk ersättning. Samma resonemang går sedan att utöka till alla skolornas olika index, där det

följaktligen finns socioekonomiska skillnader mellan alla enheter. Exempelvis är den socioekonomiska skillnaden i index större mellan Kristinelundsskolan och Edsskolan jämfört med Vallonskolan och Edsskolan.

Ett förslag till ny resursfördelningsmodell är att 8 770 tkr (7,5 %) flyttas från elevpengen för att sedan fördelas till respektive enhet i proportion till index och elevantal. Det är samma beräkning till grund som tidigare, men summan som fördelas om (inom ramen för grundskolans budget) har höjts och samtliga enheter (förutom Ekeby) tas med i beräkningen.

Det faktum att samtliga enheter erhåller någon form av ersättning innebär dock att verksamheter med relativt höga indexvärden inte erhåller lika stor ersättning som de skulle ha kunnat eftersom samtliga enheter delar på den tilldelade summan. Förvaltningen exkluderade Ekeby skola då de redan är kompenserad med strukturersättning för liten enhet enligt Kommunfullmäktiges beslut. Den nya modellen frångår problematiken med gränser då en enhet kan bli av med tilldelningen från en dag till en annan. I positiv bemärkelse kommer det bli kännbart för de enheter som haft ett index över 100, men lägre än 120 där indexet indikerar att det finns socioekonomiska utmaningar, då de i detta förslag kommer få del av den socioekonomiska tilldelningen.

Nedan är en tabell som illustrerar förändringen mellan ursprunglig budget 2024 samt hur den nya modellen skulle fördela om den socioekonomiska ersättningen. De första åren kommer Vallon- och Vretaskolan få en avsevärt mindre summa i socioekonomisk ersättning. Detta då de delat på tidigare summan 1 900 tkr. Enligt nytt förslag blir tilldelningen till Vallon- och Vretaskolan 767 tkr. Ed- och Österbyskolan kommer utifrån nedanstående beräkning bli tilldelad en summa för socioekonomisk ersättning (919 tkr) vilket de inte erhållit tidigare.

Ort	Grundskola	Budget grundbelopp 2024 (gula häftet)	7,5 % grundbelopp borttaget. Justerat i gula häftet	Så mkt mindre får enheterna då tar bort 7,5 % i GB	Ny fördelning häftet index o elevantal	Fördelning tidigare soc.fördel	Ny budget	Förändring i budget	Vreta- och Vallonskolan (tidigare soc.eko fördel ej medräknad)
Östhammar	Ed	7 662	7 087	- 575	748	162	7 997	335	
	Kristinelund	3 599	3 329	- 270	268	58	3 655	56	
	Frösan	29 345	27 145	- 2 200	1 770	385	29 300	- 45	
Öregrund	Öregrund	7 432	6 875	- 557	458	100	7 433	1	
Alunda	Oland	27 924	25 829	- 2 095	1 890	411	28 130	206	
	Ekeby	-	-	-	-	-	-	-	
Österby	Österby	20 089	18 583	- 1 506	1 717	373	20 673	584	
Gimo	Vreta	7 282	6 736	- 546	821	184	7 741	388	459
	Vallon	13 589	12 570	- 1 019	1 097	230	13 897	749	308
TOTALT FSK		116 922	108 154	- 8 768	8 769	1 903	118 826	-	

Nedanstående ges exempel på vad en anställd kommer att kosta under år 2025 och vad som skulle kunna rymmas inom ersättningarna i ovanstående tabell.

600**	Lön	Tjänst på denna enhet	Mån kvar på året	Kostnad (tkr)	1,4140	1,016	1,0225
Namn							
Eleveassistents	28 000	1,0	12	494	Tjänster om 100%		
Lärare	40 000	1,0	12	705			
Specialpedagog	43 000	1,0	12	758			
Eleveassistents/coach	28 000	0,50	12	247	Tjänster om 50%		
Lärare	40 000	0,50	12	353			
Specialpedagog	43 000	0,50	12	379			

Konsekvenser av förslag till ny resursfördelningsmodell

De konsekvenser förvaltningen ser av den nya resursfördelningsmodellen är:

- Mindre skillnader mellan den enhet som får mest och den som får minst i socioekonomisk tilldelning
- Större likvärdighet i resursfördelningen än föregående resursfördelningsmodell
- Bättre möjlighet för rektor att göra särskilda undervisningsanpassningar och satsningar utifrån barn- och elevunderlaget
- Större möjlighet till långsiktig planering
- Tydlighet för rektorer gällande vad som är strukturstöd och vad som är barn- och elevpeng.

För de enheter som tidigare tilldelats resurser enligt nuvarande resursfördelningsmodell, Vallon- och Vretaskolan, kommer denna modell innebära en omställning med mindre ersättning. I en övergångsfas avser förvaltningen att se över en kompensation till dessa enheter.

Utvärdering av resursfördelningsmodellen

En utmaning är hur långt det är möjligt att isolera effekterna av just de insatser som de socioekonomiskt viktade resurserna möjliggör, från andra aktiviteter. Här kan de många olika riktade statsbidrag som idag finns för specifika ändamål göra det ytterligare komplicerat att skilja ut vilka insatser som möjliggörs av vilken beståndsdel i en skolas totala resurser, och vilka effekter som de olika insatserna har.

Motsvarande svårigheter och utmaningar bör rimligen uppstå när det gäller att utvärdera vilka effekter det har att fördela riktade statsbidrag utifrån socioekonomiska faktorer. Att fördela de bidragsramar som huvudmännen kan söka eller rekvirera på det sättet har flera fördelar, men frågan kvarstår om hur långt det är möjligt att utvärdera effekterna av socioekonomiskt viktade resurser och resurstillskott.

En differentierad resursfördelning leder inte automatiskt till ökad likvärdighet, utan att det ytterst är hur resurserna används som spelar den avgörande rollen. Förvaltningen arbetar systematiskt med att följa upp resursanvändningen.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Förslaget till ny resursfördelningsmodell innebär en omfördelning av barn- och elevpengen, det tillkommer ingen kostnad.

Konsekvenser för andra nämnder

Beslutet får inga konsekvenser för andra nämnder.

Barnkonsekvensanalys

En barnkonsekvensanalys har inte genomförts i detta ärende.

Period 2024-09

OMRÅDE 6*

FUNKT	ENHET	Årsbudget	Periodbudget	Periodutfall	Periodresultat	Periodres %	Årsprognos	Progn Avvik	Årsprogn %
600 BILDNING, STAB	6000 BILDNING, STAB	-3 818,0	-2 887,7	-3 127,5	239,8	108,3	-2 618,0	-1 200,0	31,4
	6001 BoU-kontor	7 630,0	5 729,4	5 567,3	162,1	97,2	7 630,0	0,0	0,0
	6002 BUN	1 588,0	1 191,0	894,0	297,0	75,1	1 438,0	150,0	9,4
	6003 Skolledningen	300,0	225,0	122,6	102,4	54,5	300,0	0,0	0,0
	6005 Köp/försäljning platser	71 497,0	53 622,8	58 062,4	-4 439,6	108,3	77 497,0	-6 000,0	-8,4
	6006 Fastighetskostnader	114 773,0	86 079,8	87 384,2	-1 304,5	101,5	114 773,0	0,0	0,0
	6007 Skolmältider	0,0	0,0	-1,9	1,9	0,0	0,0	0,0	0,0
	6008 Skolskjuts/ inackordering	32 445,0	24 333,8	24 793,3	-459,6	101,9	34 245,0	-1 800,0	-5,5
	6009 Kapitalkostn o investeringar	6 469,0	4 851,8	4 958,1	-106,3	102,2	6 469,0	0,0	0,0
	6011 BO övergripande, Övrigt	7 835,0	5 877,3	5 125,5	751,8	87,2	4 034,0	3 801,0	48,5
	6051 Stödenheten	0,0	0,0	402,9	-402,9	0,0	0,0	0,0	0,0
	6702 MODERSMÅLSENHE	4 356,0	3 214,9	3 624,8	-409,9	112,7	4 656,0	-300,0	-6,9
Summa 600		243 075,0	182 237,8	187 805,5	-5 567,7	103,1	248 424,0	-5 349,0	-2,2
601 GYMNASIET OCH VUXENUTBILDNING CENT	6010 GY.SKOLA, VUX.UTB OCH AME	3 701,0	2 780,7	2 775,5	5,3	99,8	3 701,0	0,0	0,0
	6701 BRUKSGYMNASIET	42 176,0	31 621,8	31 562,9	58,8	99,8	42 176,0	0,0	0,0
	6801 KOMMUNENS AKTIVITETSANSVAF	754,0	566,3	381,3	185,0	67,3	654,0	100,0	13,3
	6901 VUXENUTBILDNING	13 675,0	10 282,1	8 134,7	2 147,4	79,1	13 075,4	599,6	4,4
Summa 601		60 306,0	45 250,9	42 854,5	2 396,4	94,7	59 606,4	699,6	1,2
603 GRUNDSKOLA	6020 GRUNDSKOLA CENTRALT	14 868,0	11 241,7	11 214,6	27,1	99,8	14 868,0	0,0	0,0
	6201 EDS FRITIDS	5 187,0	3 890,4	3 804,6	85,7	97,8	5 187,0	0,0	0,0
	6202 KRISTINELUNDS FRITIDS	2 391,0	1 787,9	1 750,8	37,1	97,9	2 441,0	-50,0	-2,1

FUNKT	ENHET	Årsbudget	Periodbudget	Periodutfall	Periodresultat	Periodres %	Årsprognos	Progn Avvik	Årsprogn %
	6204 ÖREGRUNDS FRITIDS	2 438,0	1 831,6	1 986,3	-154,7	108,4	2 638,0	-200,0	-8,2
	6207 VRETA FRITIDS	4 113,0	3 136,5	3 476,5	-340,0	110,8	4 113,0	0,0	0,0
	6208 OLAND FRITIDS	4 816,0	3 603,1	3 528,3	74,8	97,9	4 916,0	-100,0	-2,1
	6209 EKEBY FRITIDS	1 101,0	833,4	717,8	115,6	86,1	1 101,0	0,0	0,0
	6210 ÖSTERBYBRUK FRITIDS	4 012,0	3 118,0	3 137,0	-19,1	100,6	4 162,1	-150,1	-3,7
	6290 FRITIDSKLUBB GIMO	0,0	0,0	16,5	-16,5	0,0	0,0	0,0	0,0
	6301 FRÖSAKERSSKOLAN	38 977,0	29 388,8	29 936,1	-547,3	101,9	39 077,2	-100,2	-0,3
	6302 EDSSKOLAN	12 525,0	9 528,4	9 932,4	-404,0	104,2	12 525,0	0,0	0,0
	6303 KRISTINELUNDSSKC	4 820,0	3 696,9	3 951,6	-254,7	106,9	5 320,2	-500,2	-10,4
	6305 ÖREGRUNDS SKOLA	10 431,0	7 838,5	7 773,6	64,9	99,2	10 031,0	400,0	3,8
	6307 VALLONSKOLAN	19 961,0	15 006,7	14 902,2	104,4	99,3	20 061,0	-100,0	-0,5
	6308 VRETASKOLAN	12 472,0	9 393,9	9 468,3	-74,4	100,8	12 472,0	0,0	0,0
	6310 OLANDSSKOLAN	38 382,0	28 937,0	27 588,3	1 348,8	95,3	37 681,8	700,2	1,8
	6311 EKEBY SKOLA	1 838,0	1 380,6	1 106,8	273,7	80,2	1 538,0	300,0	16,3
	6312 ÖSTERBYSKOLAN	27 918,0	21 173,4	21 840,7	-667,3	103,2	28 717,8	-799,8	-2,9
	6401 Anpassad grundskola	8 541,0	6 496,4	6 747,1	-250,6	103,9	8 941,3	-400,3	-4,7
	6402 11:ANS FRITIDS	0,0	1,4	61,0	-59,6	4 376,8	0,0	0,0	0,0
Summa 603		214 791,0	162 284,6	162 940,7	-656,1	100,4	215 791,4	-1 000,4	-0,5
604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6030 FÖRSKOLA OCH PED.OMSORG CENTR	8 435,0	6 338,3	6 436,8	-98,5	101,6	8 435,0	0,0	0,0
	6101 LOGÅRDEN FÖRSKOLA	8 212,0	6 174,5	6 090,9	83,6	98,6	8 212,0	0,0	0,0
	6102 TOMTBERGA FÖRSKOLA 1	6 453,0	4 866,5	4 838,9	27,5	99,4	6 552,9	-99,9	-1,5

FUNKT	ENHET	Årsbudget	Periodbudget	Periodutfall	Periodresultat	Periodres %	Årsprognos	Progn Avvik	Årsprogn %
	6103 MARIEBERG FÖRSKOLA	7 463,0	5 755,6	5 587,8	167,8	97,1	7 363,0	100,0	1,3
	6104 NYA TOMTBERGA FÖRSKOLA 2	0,0	0,0	0,3	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
	6105 SKUTAN FÖRSKOLA	7 035,0	5 416,8	5 238,7	178,1	96,7	6 635,0	400,0	5,7
	6107 Fröets förskola	11 021,0	8 296,2	8 111,5	184,7	97,8	10 920,9	100,1	0,9
	6108 RUBINEN FÖRSKOLA	6 397,0	4 924,7	5 090,5	-165,8	103,4	6 547,0	-150,0	-2,3
	6109 DIAMANTEN FÖRSKOLA	7 501,0	5 798,2	5 954,6	-156,4	102,7	7 501,0	0,0	0,0
	6111 FURUSTUGAN FÖRSKOLA	12 105,0	9 138,1	8 732,9	405,1	95,6	12 005,4	99,6	0,8
	6113 ALMA FÖRSKOLA	10 772,0	8 154,4	7 854,7	299,7	96,3	10 472,0	300,0	2,8
	6114 EKEBY FÖRSKOLA	2 383,0	1 855,9	1 835,3	20,5	98,9	2 433,0	-50,0	-2,1
	6116 GRANEN FÖRSKOLA	4 743,0	3 581,1	3 329,9	251,2	93,0	4 593,0	150,0	3,2
	6117 EKEN FÖRSKOLA	6 177,0	4 726,0	4 521,4	204,6	95,7	6 027,0	150,0	2,4
	6118 MINERALEN FÖRSKOLA	6 186,0	4 725,5	4 798,7	-73,2	101,5	6 186,0	0,0	0,0
	6123 FAMILJEDAGHEM ALUNDA	1 225,0	935,9	489,7	446,1	52,3	1 525,0	-300,0	-24,5
	6131 ÖPPEN FÖRSKOLA	370,0	278,0	260,8	17,2	93,8	370,0	0,0	0,0
	6132 Familjecentralen	35,0	26,5	162,4	-135,9	612,7	85,0	-50,0	-142,9
Summa 604		106 513,0	80 991,9	79 335,9	1 656,0	98,0	105 863,3	649,7	0,6
		624 685,0	470 765,2	472 936,5	-2 171,3	100,5	629 685,1	-5 000,1	-0,8

Period 2024-09

ANSV 6* KTO #49990

PROJ	BUDGET År	Budget Ack	UTFALL Ack	UTFALL Per	Avvikelse	Avvikelse %	PROGNOS
8000 Ofördelat BUN	4 500 000,0	3 375 000,0	0,00	0	3 375 000	0	0
8016 Invent. gr.sk.pl. Alunda	636 000,0	477 000,0	834 822,69	28 716	-357 823	175	0
8027 Öregrunds skola inventarier	0,0	0,0	62 087,66	0	-62 088	0	0
8037 Frösåkersskolan inventarier	927 000,0	695 250,0	302 991,24	139 762	392 259	44	0
8043 Rubinen inventarier	0,0	0,0	60 326,05	5 287	-60 326	0	0
8044 Ekeby skola inventarier	0,0	0,0	90 710,50	0	-90 711	0	0
8045 Stödenheten	0,0	0,0	176 433,52	176 434	-176 434	0	0
8046 Tomtbega fsk renovering	0,0	0,0	126 250,00	126 250	-126 250	0	0
	6 063 000.0	4 547 250.0	1 653 621.66	476 448	2 893 628	36	0

Budget och verksamhetsplanering 2025, 2026-2027 Barn- och utbildningsnämnden

Postadress	Besöksadress/Reg.office	Telefon	Telefax	Organisationsnummer	Bankgiro
Box 66	Stångörsgatan 10	Nat 0173-860 00	Nat 0173-175 37	212000-0290	233-1361
S-742 21 Östhammar	Östhammar	Int +46 173 860 00	Int +46 173 175 37	V.A.T. No	PlusGiro
	www.osthammar.se	kommunen@osthammar.se		SE212000029001	1 31 70-6

Innehållsförteckning

1	Verksamhetsområde (enligt reglemente).....	4
2	Planeringsförutsättningar.....	4
2.1	Verksamhetsförändringar 2025-2027	6
2.2	Volymer	9
3	Nämndens vision, mål, styrtal och uppdrag	10
3.1	Nämndens vision	10
3.2	Nämndens mål	10
3.3	Uppdrag	12
4	Ekonomisk planering.....	12
4.1	Driftbudget på verksamhetsnivå	14
4.2	Investeringsbudget.....	16

Anvisning

INSTRUKTION

Varje nämnd ska fylla i rapporten 'Budget och verksamhetsplan 2025, Plan 2026-2027 och den här texten beskriver hur det arbetet går till.

Vyn för nämndens verksamhetsplan (mål med styrtal, måltal samt uppdrag) och vyn för nyckeltal kopieras automatiskt in i dokumentet, andra fält fylls i direkt i rapporten. För de fält som fylls i direkt i rapporten finns en instruktion per rubrik.

System som används i arbetet utöver Stratsys: Excel och Raindance

Har du frågor/funderingar eller önskar stöd i arbetet, kontakta Fredrik Hübinette, Johan Skage eller Johan Steinbrecher.

1 Verksamhetsområde (enligt reglemente)

Anvisning

Fast text matas in av kvalitetsutvecklare.

Barn- och utbildningsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdom enligt Skollagen och tillämpliga skolförordningar.

Barn- och utbildningsnämndens uppgifter omfattar skolformerna

- förskola
- förskoleklass
- grundskola
- anpassad grundskola
- gymnasieskola
- anpassad gymnasieskola (inom extern samverkan)
- vuxenutbildning.
 - Komvux som anpassad utbildning
 - SFI (svenska för invandrare)
 - KAA (kommunala aktivitetsansvaret)

I skolväsendet ingår också fritidshem som kompletterar utbildningen i förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola. Vidare omfattas vissa särskilda utbildningsformer och annan pedagogisk verksamhet som bedrivs i stället för utbildning inom skolväsendet.

I ovanstående ansvarsområden ingår också att bevilja tillstånd, utöva tillsyn och ge bidrag till fristående verksamheter i enlighet med skollag och skolförordningar.

Nämnden ansvarar för myndighetsutövning enligt skollagen, skolförordningen, gymnasieförordningen m.fl., samt för övriga myndighetsbeslut och huvudmannafrågor som förekommer inom nämndens ansvarsområde.

2 Planeringsförutsättningar

Anvisning

Här beskriver ni de *övergripande* planeringsförutsättningar som varit **avgörande** för hur nämnden planerat kommande period.

(Exempel på planeringsförutsättningar är budgetramar, lagstiftning, nämndens egna omvärldsbevakning, policy- och strategidokument, resultat av brukarundersökningar och medborgardialoger samt nyckeltal och volymer som nämnden följer.)

Utbildning för barn och elever är kommunens största uppdrag.

Inom Barn- och utbildningskontoret arbetar ca 790 personer i 13 förskolor, nio

grundskolor, en anpassad grundskola, sju fritidshem, en gymnasieskola, vuxenutbildning och kommunala aktivitetsansvaret.

I maj 2024 fanns 973 barn (i september 2024 fanns 849 barn) i kommunal förskola. Våren 2024 lämnade drygt 230 elever kommunala grundskolan efter att ha avslutat årskurs 9 och 99 ungdomar avslutade den kommunala gymnasieskolan. I maj 2024 fanns 2 444 elever (i september 2024 fanns 2 456 elever) i kommunal grundskola. I maj 2024 fanns 847 barn i kommunalt fritidshem (i september 2024 fanns 971 barn i kommunalt fritidshem). I september 2024 fanns 368 elever i kommunal gymnasieskola. Totalt gick under läsåret 2024/2025 cirka 3 730 barn och ungdomar i kommunal förskola och skola i Östhammar.

För att varje barn och elev ska nå målen och utmanas i sitt lärande krävs ett välfungerande systematiskt kvalitetsarbete där varje nivå följer upp och analyserar sitt arbete. Uppdraget handlar inte bara om att alla ska få det stöd de behöver för att nå grundläggande nivå. Verksamheter ska utformas så att varje barn och elev utmanas i sitt lärande för att nå sin fulla potential. Den arbetsmarknad som eleverna möter kommer att innehålla yrken som idag inte är kända. Eleverna behöver därför också ges möjlighet att utöver ämneskunskaper utveckla generella kompetenser, till exempel ansvars- och samarbetsförmåga.

Barnrättsperspektivet är grundläggande i förskola och skola. Det innebär bland annat att varje barn och elev ska ges möjligheter att utvecklas och kunna göra sin röst hörd. Miljön i förskola och skola ska präglas av studiero samt vara trygg och fri från diskriminering och annan kränkande behandling.

Ett utvecklingsbehov som är tydligt i Östhammars kommun är kunskapsresultaten.

För att ge barn och unga i Östhammar goda förutsättningar för framtida hälsa och arbetsliv, krävs en god samverkan med kommunens andra kontor och Region Uppsala.

Det prognosticerade behovet av barnomsorgs- och skolplatser fram till 2032 pekar på en ökning i Alunda. I Östhammar ser det stabilt ut. Behovet av platser i förskola och grundskola på orterna Gimo, Öregrund och Österby ser ut att minska.

Det är en utmaning att klara byggandet tidsmässigt och nyttja lokaler rätt så att vi matchar barn- och elevutvecklingen utan överskottsytor eller lokalbrist. Det finns en oro kring livslängden av våra lokaler och inventarier, vi ligger efter vad gäller underhåll och ändamålsenliga verksamhetsanpassningar av våra förskolor och skolor och detta är en förutsättning för att bedriva en utbildning av god kvalitet.

När det gäller kompetensförsörjning har Östhammars kommun en utmaning, det är en stor variation mellan våra enheters förutsättningar avseende rekrytering. Det är svårigheter att rekrytera vissa yrkeskategorier, till exempel lärare i fritidshem och behöriga lärare i moderna språk, musik och slöjd samt vissa professioner inom elevhälsan. Det krävs ett systematiskt och långsiktigt arbete för att säkra personalförsörjningen.

Det finns några nya lagändringar som kan ge effekt på Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområde:

- Tioårig grundskola, från och med hösten 2028. En tioårig grundskola innebär att förskoleklassen upphör som skolform och ersätts av en ny första årskurs i

grundskolan, och årskurs 10 blir den avslutande årskursen. Det ger eleverna en mer strukturerad undervisning från skolstarten med ett stärkt fokus på läs- och skrivinlärning samt matematik. Under de närmaste åren kommer vi behöva förbereda med bland annat kompetensutveckling för våra lärare i förskoleklass.

- Ämnesbetygsreformen- ämnesbetyg ersätter kursbetyg i gymnasial utbildning från 1 juli 2025. Det gäller alla ämnesplaner för gymnasieskolan, anpassade gymnasieskolan, komvux på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå.

2.1 Verksamhetsförändringar 2025-2027

Anvisning

Här redovisas planerade eller pågående **verksamhetsförändringar** som påverkat nämndens målsättningar och/eller budgetering.

Omorganisation- BoU tar över handläggning av barnomsorg och skolskjuts

BoU - kontoret har under 2024 tagit över tjänsterna för handläggning av barnomsorg och skolskjuts. Det kommer medföra att vi får en ökad insikt i skolskjuts och våra avtal som är kopplade till skolskjuts och elevresor. Övertagandet av barnomsorgshandläggning skapar en bättre möjlighet för oss att få god koll på barn- och elevprognoser. Målsättningen är att vi till följd av omorganisationen också kommer få bättre koll på kostnader kopplat till skolskjuts och barnomsorg.

Ny resursfördelningsdelningsmodell

En ny beställning av socioekonomiskt index från SCB är gjord den 17 maj 2024. Ett förslag till ny resursfördelningsmodell som innebär att en andel av barn- respektive elevpeng omfördelas till respektive enhet i proportion till index och barn- och elevantal. Summan som fördelas (inom ramen för förskolans och grundskolans budget) har höjts och samtliga enheter (förutom Ekeby) inkluderas i modellen. Kommunfullmäktige har beslutat om att Ekeby får 750tkr i strukturersättning för liten enhet. Det faktum att samtliga enheter erhåller någon form av ersättning innebär dock att verksamheter med relativt höga indexvärden inte erhåller lika stor ersättning som de skulle ha kunnat eftersom samtliga enheter delar på den tilldelade summan. Den nya modellen för resursfördelning innebär större likvärdighet än föregående resursfördelningsmodell

Alunda förskoleområde

En nyproduktion av förskola i Alunda beräknas vara klar till hösten 2025, Korsängens förskola kommer ha sex avdelningar med totalt 102 platser. Furustugans nya del som är fuktskadad kommer att stänga till hösten 2025 och övervåningen i den gamla delen kommer tas i bruk under våren, en avdelning för femåringar kommer att starta. i Alundas förskoleområde finns även Alma förskola och Ekeby förskola. Den kommunala pedagogiska omsorgen är helt borta till 2025. Pedagogisk omsorg finns kvar i fristående regi på samtliga orter.

Gemensamma rutiner och arbetssätt

Ett viktigt arbete behöver genomföras under planperioden i syfte att uppdatera och upprätthålla gemensamma rutiner och arbetssätt. Både för att säkerställa att barn och

utbildningskontoret har rutiner som stämmer överens med skollagen men även säkerställa en lägsta nivå på våra skolor när det kommer till utvecklingsarbete i vardagen såväl som rutiner för exempelvis extra anpassningar och särskilt stöd.

Stödenheten & Akutskola

Stödenheten har startat upp under HT24 och planeras ha kapacitet för att ta emot som max 15 elever till VT15. Stödenheten fungerar även som akutskola och har idag kapacitet för att ta emot 2 akutplaceringar åt gången. Indikationerna vid uppstarten är att stödenheten lyckas med sitt uppdrag att höja kvaliteten för de elever som placeras där och som har ett omfattande behov av särskilt stöd, men även att placering av elever till stödenheten påverkar arbetet och i vissa fall även tryggheten på avlämnande skola i positiv utsträckning.

Tio-årig grundskola

Regeringen har fastslagit att förslaget om 10-årig grundskola kommer genomföras till 2028, detta medför att vi inom planperioden behöver förbereda grundskolan för detta arbete och vad det kan medföra. En tydlig konsekvens är exempelvis att vi inom Barn- och utbildning behöver utbilda personal som idag är behöriga att arbeta i förskoleklass men som behöver vidareutbildning för att fortsätta vara det när grundskolan blir 10-årig.

Simundervisning

Simhallarna i Östhammars kommun tillhandahåller inte simlärare för skolorna att boka vid simundervisning. Samtidigt ställs krav på att personal som medföljer och som håller i simundervisning har genomgått utbildning samt klarat ett sim- och livräddningstest för att upprätthålla säkerheten. Med utgångspunkt från detta tillsammans med att allt för många elever på låg och mellanstadiet inte klarar målen för simning inom ämnet idrott och hälsa genomför barn och utbildning en förstärkning av simundervisningen. Barn- och utbildning planerar nu för två simlärare som ansvarar för att planera och hålla i simundervisningen för de yngre åldrarna i syfte att undervisningen ska kunna göras på en säkert vis men även med högre kvalitet. Målsättningen är även att kunna genomföra simundervisning i större grupper för att minska andelen bussturer mellan skola och simhall samt i syfte att antalet tider i simhallarna ska räcka till för att genomföra den mängd simning eleverna är i behov av.

Gimo grundskoleområde

Gimo grundskoleområde med Vretaskolan och Vallonskolan leds från HT25 av en rektor. Målsättningen är att stärka kvaliteten i Gimo grundskoleområde som helhet och att detta kommer medföra en robustare organisation kring Gimo skolområde. Men även att skapa en mer sammanhållen skolkultur i Gimo grundskoleområde och att övergången för elever mellan Vretaskolan och Vallonskolan ska kunna gå smidigt och med hög kvalitet för eleverna.

Pilotsatsningar i ökad lärartäthet

Barn och utbildningskontoret genomför under planperioden pilotsatsningar för en ökad lärartäthet. På Olandsskolan och Frösåkersskolan genomförs arbete i vissa årskurser där de på 3 klasser i en årskurs anställt 4 lärare. Något som finansierats av att istället ha en lägre andel lärarresurser. Utgångspunkten är att denna bemanning ska stärka de pedagogiska möjligheterna, där den "fjärde" läraren exempelvis ska kunna ha flexibel stödundervisning likt en studio och därigenom ge elever med behov av stöd ett mer kvalificerat pedagogiskt stöd. Ett annat exempel är att två klasser i årskurs 9 på Vallonskolan har slagits ihop till en stor klass med över 30 elever. Klassen bemannas

och leds sedan av två lärare i samma klassrum. Bemanningen blir således densamma som innan men lärarnas möjligheter till att samarbete och på ett flexibelt sätt använda sin tid till elever med behov av olika typer av stöd och stimulans förväntas öka. Det minskar också sårbarheten vid sjukdom på lärare.

Samverkansavtal, dimensionering

Här behöver vi noga följa vilka effekter det nya kravet på samverkan med minst två andra kommuner kommer att få för att påverka elevers val av gymnasieskola och program. Det statliga uppdraget kring dimensionering kan komma att få ekonomiska konsekvenser då det är kommunerna som ska ta ansvar för att följa dimensioneringsuppdraget och även stå för det ekonomiska risktagandet i att driva investeringstunga utbildningar med lågt söktryck. Dimensioneringsuppdraget bygger på en bild att för få elever väljer yrkesutbildning idag, men så ser inte verkligheten ut i Östhammars kommun. Utmaningen ligger i att elever bör välja de yrkesprogram som i dag är mest efterfrågade på arbetsmarknaden.

Gy25 gymnasiet och komvux

Ämnesplaner som är anpassade för ämnesbetyg, nya examensmål, programmål och programstrukturer ska tillämpas från den 1 juli 2025. Alla ämnesplaner utformas som sammanhållna ämnen med nivåer i stället för dagens kurser. Ett ämne kan ha en eller flera nivåer. I många ämnen kommer eleverna att kunna få undervisning under en längre sammanhållen period innan det slutliga betyget sätts. Ämnen, examensmål, programmål och programstrukturer uppdateras för att passa framtidens studier och yrkesliv. Parallellt fortsätter Gy11. Inventering av vilka läromedel som behövs kommer att göras och verksamheterna behöver avsätta en hel del medel för att stå redo inför skolstart hösten 2025.

Estetiskt program startar ej 2025

Det estetiska programmet kommer inte vara sökbart på Bruksgymnasiet ht 2025. Programmet fasas ut och de elever som i dag går på programmet får möjlighet att fullfölja programmet. Samverkansavtal för det estetiska programmet finns med Uppsala kommun. En arbetsgrupp är tillsatt för att undersöka hur fler elever kan få möjlighet till estetiska kurser via profilering mot program.

Minskning av elever på sfi

Vuxenutbildningen gör organisationsförändringar och minskar på lärartjänster på sfi utifrån minskat elevunderlag och minskad budgetram.

Statsbidrag

Verksamheterna är delvis beroende av statliga medel för att kunna fullgöra skollagens uppdrag. Utformningen, tidsaspekterna, variationerna och antalet bidrag gör att verksamheterna har en utmaning i att kunna planera långsiktigt.

Skolans uppdrag har breddats

Skolverkets uppdrag till huvudmännen har breddats och inkluderar att främja trygghet, förebygga brott och motverka rekrytering till kriminella gäng. Skolan ska skapa en säker miljö, erbjuda stöd till elever i riskzoner och samarbeta med andra samhällsaktörer. Detta inkluderar arbete med socialt ansvar, värdegrundsfrågor och tidiga insatser för att förebygga utanförskap. Enligt en [rapport ifrån brottsförebyggande rådet](https://bra.se/publikationer/arkiv/publikationer/2024-02-01-hot-och-vald-radet) framkommer också en ökad risk för att utsättas för hot och våld för elever som bland annat går i grundskolor på landsbygden eller i skolor med en lägre lärartäthet. <https://bra.se/publikationer/arkiv/publikationer/2024-02-01-hot-och-vald->

mot-elever-i-skolmiljo.html

Digitalisering och AI

Fortsatt arbete inom digitalisering. De nationella proven blir digitaliserade för grundskola och gymnasieskolan under kommande läsår vilket främst kommer att beröra ämneslagen i svenska, engelska och matematik. Här behöver verksamheten avsätta planeringstid. Fortsatt arbete med AI och dess påverkan på undervisning och bedömning av elevarbeten.

Skolsocialt team (SST)

Skolan är en av de viktigaste skyddsfaktorerna för att förebygga utanförskap, missbruk och ohälsa. Skolans elevhälsoarbete stärktes i skollagen 2023. Det innebär bland annat att elevhälsan vid behov ska samverka med hälso- och sjukvården och socialtjänsten. Tidiga insatser från skola och socialtjänst kan vara avgörande för att avbryta en negativ utveckling. Skolverket och Socialstyrelsen har upprättat statsbidrag för att stödja skolhuvudmän och socialtjänst när det gäller att inrätta och organisera skolsociala team. Det Skolsociala teamet (SST) i Östhammars kommun ska hjälpa elever, vårdnadshavare och skola att få tillbaka eleverna till skolan genom olika insatser.

2.2 Volymer

Volymer

Anvisning

I det fall nämnden har viktiga volymmått som de följer och gör prognoser för, så kan de skrivas in nedan.

Volym	2024	2025	2026	2027
Öppen förskola (antal enheter)	1	1	1	1
Egen förskola (antal barn)	903	876	870	870
Extern förskola (antal barn)	11	11	11	11
Egen pedagogisk omsorg (antal barn)	5	0	0	0
Extern pedagogisk omsorg (antal barn)	90	92	92	92
Egna fritidshem (antal barn)	915	900	900	900
Externa fritidshem (antal barn)	14	14	14	14
Egen grundskola (antal elever)	2431	2480	2460	2460
Extern grundskola (antal elever)	65	60	60	60
Egen anpassad grundskola (antal elever)	24	25	25	25
Egen gymnasieskola (antal elever)	368	355	365	365
Extern gymnasieskola (antal elever)	362	340	355	355

Volym	2024	2025	2026	2027
Extern anpassad gymnasieskola (antal elever)	15	13	13	13
Egen vuxenutbildning (antal elever)	246	246	246	246

3 Nämndens vision, mål, styrtal och uppdrag

3.1 Nämndens vision

Tillsammans för en utbildning av högsta kvalitet

Östhammars kommun ska ha en förskola och skola med högsta kvalitet där alla barn och elever ges möjlighet att utvecklas till sin fulla potential samt nå sina mål genom en inspirerande och trygg lärandemiljö.

3.2 Nämndens mål

3.2.1 Verksamhetsmål med betydelse för god ekonomisk hushållning

3.2.1.1 Budgetföljsamhet

Att upprätthålla budgetföljsamhet är viktigt för att hålla kommunens ekonomi på en sund grund och för att säkerställa att resurserna används på ett effektivt sätt. För att uppnå detta mål kommer avvikelser mellan budget och faktiskt utfall att mätas varannan månad. Genom att övervaka avvikelserna kan eventuella problem eller utmaningar identifieras och åtgärdas i tid. Resultaten av mätningarna ska rapporteras till Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige för att säkerställa en hög budgetföljsamhet.

Budgetföljsamhet uppnås vid en maximal negativ budgetavvikelse om 1 %.

3.2.1.2 Trivas och må bra på jobbet

Detta mål är viktigt för att skapa en hälsosam och trivsamt arbetsmiljö för kommunens anställda. Genom att minska sjukfrånvaron och öka trivseln på arbetsplatsen kan man också öka produktiviteten

och effektiviteten i verksamheterna. Detta mål kommer att mätas genom både sjukfrånvaro och en enkätundersökning om trivsel och arbetsmiljö för att ge en heltäckande bild av situationen. Resultaten av dessa mätningar kommer att rapporteras till Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige för att åtgärder ska kunna vidtas vid behov.

Måluppfyllelse kommer primärt att baseras på utfall av OSA-enkät men även delmålsutfall, genomförda aktiviteter samt övrig kvalitativ bedömning.

Styrtal	Måltal 2025
OSA-index Barn- och utbildningskontoret	

Resultat från kommunens OSA-enkät kommer i december 2024. Måltalet för 2025 kommer därför att beslutas då, och sättas högre än utfallet för 2024.

3.2.1.3 Att höja kunskapsnivån och förbättra resultaten i grundskolan

I grundskolan läggs en kunskapsgrund som sedan byggs på under gymnasietiden. Om en elev saknar eller har bristfälliga kunskaper som förväntas ha tillgodogjorts under grundskoletiden, innebär det att gymnasieskolans fördjupning försvåras.

Styrtal	Måltal 2025
Andelen elever som uppnår behörighet till gymnasiet ska öka	73 %

3.2.1.4 Andelen gymnasieelever som går ut gymnasiet på tre år ska öka

En gymnasieutbildning som avslutas med en examen är en viktig grund för framtiden, oavsett om vidare studier eller arbetslivet väntar efter utbildningen.

Styrtal	Måltal 2025
Andelen gymnasieelever som går ut gymnasiet på tre år ska öka	

Resultat för kommunen gällande "Andelen gymnasieelever som går ut gymnasiet på tre år" kommer från Skolverket i december 2024. Måltalet för 2025 kommer därför att beslutas då, och sättas högre än utfallet för 2024

3.2.2 Övriga nämndmål

3.2.2.1 Upplevelsen av trygghet

De som lever, verkar och vistas i kommunen har behov av trygghet i sin vardag. Invånarna möter kommunen och de kommunala verksamheterna på en rad sätt. Samtliga kommunala verksamheter ska verka för att inge trygghet och förtroende i mötet med invånarna.

3.2.2.2 Nöjda kommuninvånare

Invånarnas samlade upplevelse av kommunens verksamhet ska förbättras. Kommunen uppnår detta genom att löpande utveckla kvaliteten på den kommunala servicen och bemötandet.

3.2.2.3 Att höja den totala närvaron inom grundskola och gymnasieskola

Närvaro på lektionerna är viktigt av flera olika anledningar. Kunskaper prövas, befasts och fördjupas genom diskussion och interaktion i klassrummet. Skolfrånvaro börjar oftast med ströfrånvaro som i sig kan medföra kunskapsluckor. Ströfrånvaro kan vidare leda till ökad frånvaro och i en förlängning avhopp.

Målet uppnås om den totala närvaron för grundskolan, samt den totala närvaron för gymnasiet höjs jämfört med 2024.

Styrtal	Måltal 2025
Den totala närvaron inom grundskolan ska	89 %

Styrtal	Måltal 2025
öka	
Den totala närvaron inom gymnasieskolan ska öka	86 %

3.3 Uppdrag

Uppdrag	Beskrivning
Öka andelen behöriga lärare i skolan	En kompetenshöjning i skolan där icke-utbildade resurser ersätts av lärare vilket på sikt kan ge effekt både ekonomiskt och resultatmässigt.
Minska hot och våld i skolan genom stärkt ledarskap i klassrummet	Utreda och ta fram koncept för stärkt kvalitet i undervisningen och ledarskapet i klassrummet som ett led i att minska hot och våld i skolan.
Undersöka förutsättningarna för en anpassad gymnasieskola i Östhammars kommun	Utreda de ekonomiska förutsättningarna för en anpassad gymnasieskola i kommunal regi jämfört med externa placeringar.

4 Ekonomisk planering

Anvisning

Här kommenteras nedanstående driftbudget. Tabellen visar budgetfördelningen på verksamhetsnivå. Om viktiga omfördelningar har skett på enhetsnivå så kan de med fördel beskrivas i text.

Barn- och utbildningsnämnden arbetar med en nettobudget om 632 112 tkr 2025, att jämföra med nettobudget om 624 685 tkr 2024, en ökning med 7 427 tkr (+ 1,17 %).

Personalkostnaderna är uppräknade med 0,7 % för 2025 i enligt med prisindex för kommunal verksamhet (PKV), arbetskraftskostnader. Där ingår även ökade kostnader för arbetsgivaravgifter och pensioner (PO-påslag) beräknade till 41,4 % (47,18 % för 2024). Kompensation för inflation är beräknad till 2,4 % enligt PKV, övrig förbrukning.

Inom ramen för Nämndens budget är en fortsatt medveten strategi i budgetarbetet att minska centrala reserver och fördela dessa till verksamheterna. Detta sätter dock verksamheten på prov då det inte ger utrymme för stora felmarginaler när det gäller enheternas egna budget.

En förändring som gjordes till budget 2024, men som ändå är värd att kommentera är att 2024 skedde en budgetväxling av kulturskolan till Kultur- och fritidsnämnden.

Det råder stor osäkerhet framgent vad gäller lokal- och hyreskostnader för Barn- och utbildningsnämnden. Övrig förbrukning räknas upp enligt ovan med 2,4 % men på grund av ökade kostnader vad gäller löpande driftkostnader för kommunens lokaler krävs en högre uppräkning än 2,4 % för att säkerställa att behovet täcks. Under 2024 har

framför allt hyrorna för de nybyggda förskolorna i Östhammar och Österbybruk blivit dyrare (+ 800 tkr) än vad som erhållits budget för men även hyreskostnader för Oland- och Österbyskolan blivit dyrare (+ 9 00 tkr) än budgeterat. Under 2024 fick även nämnden säkerställa skolgången för eleverna på Kristinelundsskolan. Lokalerna för Kristinelundsskolan var ur drift från 9 november 2023 till mitten på augusti 2024 på grund av skolbrand, under denna period har eleverna gått i Edsskolans lokaler men även i paviljonger vid Tomtberga förskola. Nämnden har därmed under 2024 haft kostnader för dubbla lokaler.

Nämnden har lämnat lokaler sedan 2023 det avser framför allt paviljonger i Östhammar (Logården och Marieberg) samt del av Kristinelundsskolan är borta på grund av branden hösten 2023. Förskolan Furustugan har under många år varit i undermåligt skick men ingen hyresjustering är gjord. Ovan nämnda faktorer gör att posten är både svår att budgetera och svår att prognostisera. Nämnden har valt att göra en prioritering inför budget 2025 med ett tillskott om + 4 000 tkr till lokal- och hyresbudgeten.

Övriga poster där Nämnden ser behovet av att göra prioriteringar inför budget 2025:

- Köp/sälj skola + 2 000 tkr
- Skolskjuts + 500 tkr
- IT-budget + 2 500 tkr
- Stödenheten + 400 tkr
- Grundskola + 2 550 tkr

Inom köp/sälj skola finansieras köp/sälj av skolplatser. Nämnden köper mer (än vad vi säljer) av andra kommuner eller fristående verksamheter. Nämnden köper platser inom förskola, pedagogisk omsorg, fritids, grundskola, gymnasieskola samt anpassad grund- och gymnasieskola. Budget för år 2024 på posten var 71 497 tkr och prognosen för 2024 är att utfallet blir 77 497 tkr därmed överskrids posten med 6 000 tkr.

Utvecklingen är att elever väljer program i samverkanskommuner som är dyra samt att samtliga utbildningar har blivit dyrare på grund av inflationen.

Utifrån rådande samverkansavtal med Regionen avseende skolskjuts samt indexuppräknning av rådande avtal är bedömningen att en prioritering av posten är nödvändig.

IT-budgeten under flertal år varit i behov av en förstärkning. Tidigare har posten blivit kompenserade inom statsbidraget Likvärdig skola från Skolverket. För 2025 prioriteras dock en ramhöjning av IT-budgeten. Detta då den så kallade hårdvaran ökat i pris, större inköp av elevdatorer görs till höstterminen och behovet av att byta ut gammal hårdvara är stort.

En särskild satsning som startade under 2024 är Stödenheten som bedriver kommungemensam undervisningsgrupp, men också tillgodoser akutplatser vid behov. Enheten bedöms underlätta för enskilda skolor bland annat ur ett ekonomiskt perspektiv. En prioritering av + 400 tkr anses nödvändig för att enheten ska vara rustad att ta emot elever från enskilda skolor.

Trenden är att antal folkbokförda barn i förskoleålder minskar (det föds färre barn än tidigare). Följaktligen minskar barnantalet på förskola i egen regi. Utmaningen är att de minskade barnantalet ej lokaliseras till en enskild enhet utan det är några barn per enhet. Det finns dock orter där det är tydligt att utmaningen är större än på andra orter. På

grund av trenden att barnantalet minskar justeras budgeten med - 900 tkr för förskola. Barnpengen är dock i samma nivå som för budget 2024.

I grundskola har antal folkbokförda elever i grundskoleålder varit relativt konstant, dock är trenden de senaste åren att elevantalet ökat i egen regi. En prioritering är inför budget 2025 nödvändig för att grundskolan ska få bibehålla en elevpeng i nivå med tidigare (sker ingen prioritering då minskar elevpengen per elev).

Följande verksamheter får ingen uppräknings av budget 2025: BoU-kontor, Skolledning, Modersmålsenheten, Öppen förskola, Familjecentralen, Fritidshem, Gymnasiet, Vuxenutbildningen samt Kommunens Aktivitetsansvar.

Följande åtgärder är gjorda för att upprätta hålla målet om god ekonomisk hushållning:

- Uppdaterad rutin vid ansökan om Modersmålsundervisning och studiehandledning i syfte att säkerställa att elever som beviljas modersmålsundervisning uppfyller kriterierna för att ha rätt till det enligt skollagen.
- Beslut om att modersmålsundervisning ges i grupp i den mån det är praktiskt möjligt.
- Studiehandledning ges bara i fyra år, dvs så länge eleven är nyanländ, därefter fattar rektor beslut om fortsatt studiehandledning och det är då skolan som betalar för handledningen. En del i kriterierna handlar om att eleven ska ges studiehandledning i sitt starkaste skolspråk, vilket talar för att elever som kommit till Sverige i mycket ung ålder inte alltid har sitt modersmål som sitt starkaste skolspråk och därav inte ska ges studiehandledning på sitt modersmål.
- Tjänsten för VFU har BoU- kontoret tagit över (2023), 60%. Tjänsten ingår numera i uppdraget för verksamhetschef förskola.
- Hälsoäventyret (utredning pågår, beslut november 2024)
- Pedagogisk omsorg Alunda har lagts ner (hösten 2024)
- Fritidsklubb Gimo och Östhammar har lagts ner (hösten 2023)
- Förskola Gräsö har upphört (hösten 2022)

4.1 Driftbudget på verksamhetsnivå

Driftbudget (tkr)	Budget 2023	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025
Centrala verksamhetskostnader	244 826	237 779	243 075	250 074
Gymnasiet och Vuxenutbildning	56 391	56 566	60 306	60 306
Grundskola och fritidshem	200 918	203 247	214 791	219 055
Förskola	100 085	99 636	106 513	102 677
Summa Barn och utbildningsnämnden	602 220	597 228	624 685	632 112

Budget och bokslut 2023

Barn- och utbildningsnämnden redovisade ett överskott år 2023 (en avvikelse om + 0,78 % mot budget). Överskottet härrörde i sin helhet till Skolskjuts (återbetalning av Upplands lokaltrafik om 2 100 tkr avseende år 2022) och fastighetskostnader (avsåg

hyrespott för Fröet som ej var helt färdigställd år 2023). Överskottet lokaliserar ovan i ”centrala verksamhetskostnader” dock har överskott täckt upp för det underskott som grundskola och fritidshem redovisade för år 2023.

Budget 2024

Nämndens budget räknades upp med 3,7 % till år 2024 (22 465 tkr). Personalkostnaderna för år 2023 och 2024 ökade kraftigt på grund av ökade pensionskostnader vilket illustreras i siffrorna ovan. Nedan är ökningen i budget för 2024 för verksamhetsformerna en uppräknings med cirka 6-7 %.

Gymnasiet och Vuxenutbildning	+ 3 915 tkr
Grundskola och fritidshem	+ 13 873 tkr
Förskola	+ 6 428 tkr

Samtliga verksamhetsformer arbetar löpande med att säkerställa att budgetföljsamhet nås. Den verksamhetsform som under 2023 och 2024 haft en större utmaning att nå budget i balans är Grundskola och Fritidshem. Verksamhetsformen är störst till barn- och elevantalet och kräver även mest personal. De parametrar som påverkat budget för grundskola och fritidshem mest är ett ökat elevantal sedan 2018. Det ökade elevantalet har i budget inte kompenseras för i budget för 2024 och till viss del inte för 2023. De ökade pensionskostnaderna slår även hårt mot Grundskola och Fritidshem då det är mycket personal.

Osäkerhet i budget 2024 har också till stor del lokaliserats inom posten ”centrala verksamhetskostnader” och det avser lokalhyror, köp och sälj skola samt skolsjukts. Lokalhyrorna för 2024 har blivit dyrare än budgeterat trots uppsägning av lokaler, köp- och sälj posten överskrids på grund av att elever väljer att gå dyrare utbildningar inom samverkansavtalet och alla utbildningar har dessutom blivit dyrare och när det gäller skolskjutsbudgeten har kostnaderna för detta ökat och Upplands lokaltrafik har gjort justeringar vilket inte aviserats för vilket för år 2022 gav en återbetalning men för år 2023 och 2024 har kostnader tillkommit.

Budget 2025

För år 2025 räknas Nämndens budget upp med 1,17 % (+ 7 427 tkr). Det är en avsevärt lägre uppräknings jämfört med budget 2024. Den lägre uppräknings härrör till lägre pensionskostnader samt att hänsyn tas till demografisk förändring i kommunens resursfördelningsmodell.

Nämndens prioriteringar syns i ”Centrala verksamhetskostnader” och det avser lokalhyror, It-budget och skolskjuts. Grundskolan prioriteras utifrån de senaste årens ökade elevantal.

Verksamhetsförändringen (som påbörjats 2024) att flytta tillbaka handläggning av barnomsorg och skolskjuts till Barn- och utbildningskontoret kommer skapa mindre osäkerhet i posten skolskjuts. Barnomsorg och barn- och elevprognos är en väldigt viktig planeringsförutsättning för Barn- och utbildningskontoret om verksamheten ska kunna anpassa sig efter kommande års barn- och elevantal.

4.2 Investeringsbudget

Investeringsbudget (tkr)	Budget 2025
Barn- och utbildningsnämnden	3 500

Anvisning

Här kommenterar ni nedanstående investeringsbudget.

Tilldelad investeringsbudget kan sträcka sig över flera budgetår. Investeringar ska beräknas med ett bestående värde och en livslängd på tre år. Eftersom investeringar verkställs vid olika tidpunkter under året kan ett budgeterat projekt helt eller delvis skjutas upp till kommande år.

Det är viktigt att beakta vilka effekter investeringarna får på kommunens ekonomi på längre sikt. Investeringsvolymen kommer i huvudsak att finansieras med egna medel.

Motion

Alla elever i Östhammars kommun skall vara godkända för Gymnasiebehörighet

Bakgrund

Vänsterpartiet Östhammar ställde en Interpellation till Ordförande i Barn och Utbildningsnämnden (BUN) på Kommunfullmäktige (KF) 2024-04-23. På grund av sjukdom blev den inte besvarad och under KF 2024-06-18 behandlades kommande budget och då valde vi att skjuta fram det till hösten. Vi tycker frågorna om våra barns skolutbildning är oerhört viktiga därför vill vi att debatten om skolfrågan skall få det utrymme den kräver. Trots att dåvarande ordförande, Christina Williamsson Liw, nu har lämnat sitt uppdrag som, så kvarstår frågorna och vi vill att mer görs för att våra elever skall klara grundskolan.

I vår Interpellation ställde vi bland annat frågan om hur många elever som inte klarade behörighet till Gymnasiet och hur många barn som hade problematik.. Svaret vi fick var konkret och bra, men vi är inte nöjda med det resultat som redovisades. Det är inte tillfredställande att mellan 15-20 % av eleverna inte klarar godkänt. Att det var en minskning just då på 6,7% från tidigare år verkar ju inte vara en trend som håller i sig. Över tid har antalet varierat från år till år. Ibland fler än 20 % och så något år under 15 %, och vilka som styr kommunen verkar ha mindre betydelse för hur eleverna klarar sin skolgång.

I Vänsterpartiets program för framtidens Sverige säger vi att skolan skall vara **Jämlik, alla barn och unga skall ges samma rätt till utbildning**. Det är vår utgångspunkt när vi skrev interpellationen och nu vår motion.

Vänsterpartiet Östhammar finner det helt oacceptabelt att vår kommun bedriver en skolverksamhet som underkänner runt en femtedel av alla elever. Det är för oss en självklarhet att alla barn skall få undervisning så att de kan lära in de kunskaper de behöver för vuxenlivet. Vad som gjorts tidigare eller vem som bestämmer just nu är totalt ointressant. Utan det är Östhammars kommunfullmäktige som sitter denna mandatperioden 2022-2026 som har ansvaret för vilken möjlighet till undervisning våra barn har. Det faktum att vi har sedan mitten på 1800-talet har skolplikt i vårt land

innebär att det är KF Östhammars skyldighet att alla barn i Östhammars kommun får den utbildning de har rätt till. Det får de inte i dag!

Vänsterpartiet Östhammar vet att det är fullt möjligt att alla elever klarar godkänt. Det visar inte minst erfarenheterna från ett av Danmarks ”Utsatta” förorter som för något år sedan hade 62 % behöriga till gymnasiet och i dag uppnår 97% av eleverna detta krav.. Vi vet att alla elever vill vara godkända, även de som har det svårt, men tyvärr ger de ofta upp då vi vuxna inte kan ge dem stöd och framtidshopp. Vi vuxna har hela ansvaret att våra barn får nödvändiga kunskaper för att klara sin framtid. Det går inte att skylla på någon annan, vi har ett kollektivs ansvar oavsett vilket parti vi tillhör, om vi är folkvald till KF, ledamot i BUN, rektor, lärare, förälder eller elev.

Att vi alla jobbar mot ett gemensamt mål måste vi börja med här och nu. **Alla elever godkända.** Hur vi skall uppnå våra mål skall vi låta de som har adekvat kunskap på området, skolchefer, rektorer och lärare. Vi politiker skall ge medel för att målen skall uppnås. Eleverna skall prestera godkänt med hjälp av sina föräldrar och andra vuxna i vårt samhälle.

En elev som börjar i 1:a klass i år och går ut 9:e klass om några år kan i värsta fall få uppleva 4 olika kommunstyrelser som drar åt olika håll. Det är därför oerhört viktigt att vi jobbar över partigränserna och får en riktning som vi kan jobba tillsammans mot. Att våra barn får en god utbildning borde vara något som vi alla kan enas om och lägga undan ”partipresigen”.

Därför yrkar Vänsterpartiet Östhammar att:

- Alla elever i Östhammars grundskolor skall vara behöriga till gymnasiet när de går ut klass 9
- BUN utreder hur det kan genomföras och redovisar en plan för det våren 2025
- Alla elever med problematisk frånvaro (Hemmasittare, 12 elever våren 2024) får en enskild planering för sin skolgång och att BUN redovisar sitt arbete.

Pernilla Grahn

Gruppledare för Vänsterpartiet Östhammar

Vänsterpartiet Östhammar

Barn- och utbildningskontoret
Christina Stenhammar

Svar på motion om *Att alla elever i Östhammars kommun ska vara godkända för gymnasiebehörighet*

Kort beskrivning av motionen

Pernilla Grahn (V) yrkar i motion daterad 2024-09-05:

- Att alla elever i Östhammars grundskolor skall vara behöriga till gymnasiet när de går ut klass 9
- Att BUN utreder hur det kan genomföras och redovisar en plan för det våren 2025
- Att alla elever med problematisk frånvaro (Hemmasittare, 12 elever våren 2024) får en enskild planering för sin skolgång och att BUN redovisar sitt arbetssätt.

Svar

Barn- och utbildningsnämnden delar uppfattningen att alla elever i Östhammars kommun ska ha möjlighet att nå gymnasiebehörighet. Att alla elever ska vara behöriga till gymnasiet är en vision vi stödjer fullt ut och är en prioriterad fråga för nämnden. Våren 2024 nådde 75% av eleverna i årskurs 9 med hemkommun Östhammar behörighet till gymnasiet. Det är en sänkning med 21% jämfört med 1998 då 96% av eleverna nådde en gymnasiebehörighet. Åren däremellan har det skett en successiv nedgång med undantag för några år där resultaten pekade uppåt jämfört med året innan, men trenden är tydlig, både i Östhammar men också i riket. Andelen elever med behörighet till gymnasiet minskar och har gjort så över en lång tid, på samma vis kommer det krävas tid och förändring för att åter nå de fina resultat elever i kommunen hade år 1998.

Barn och utbildningsnämnden är överens om att trygghet och studiero är en avgörande faktor för att vända denna utveckling. Om eleverna i skolan inte kan känna sig trygga och vara fria från kränkningar under skoldagen och under lektionstid påverkar det lärandet negativt. Vi ser också att elever med behov av särskilt stöd ska ges sådant och att det är av vikt att skolorna har förutsättningar för att vid behov kunna ge sådant stöd även utanför det ordinarie klassrummet. Därutöver är undervisningens kvalitet viktig tillsammans med ledarskapet i klassrummet. Dessa delar går också i linje med regeringens prioritering om skolan där det bland annat framgår att Skolan måste tillbaka till grunderna och att vi behöver mer ordning i klassrummet. Men även att vi behöver en trygg skola med tydliga förväntningar och att det funnits en missriktad välvilja i att alla elever – oavsett behov – ska sitta i samma klassrum. ([Regeringens prioritering: Skola - Regeringen.se](#))

Barn och utbildningsnämnden har i denna riktning redan fattat en rad beslut samt initierat ett antal utredningar med utgångspunkt i denna. Nedan är några exempel på beslut som fattats:

- Prioritering av medel för att bibehålla satsningen på ökad trygghet och studiero på mellanstadiet och högstadiet med bland annat rastverksamhet.

Barn- och utbildningskontoret
Christina Stenhammar

- Uppbyggandet av en stödenhet innehållandes två kommungemensamma särskilda undervisningsgrupper för elever med omfattande behov av särskilt stöd.
- Inrättandet av en akutskola dit elever som allvarligt stör andra elevers trygghet och studiero kan placeras tillfälligt under fyra veckor.
- Prioritering av medel för att alla skolor med årskurser inom 4-9 ska kunna inrätta och upprätthålla studios (dvs en särskild undervisningsgrupp på skolan i kombination med flexibelt stöd för elever med behov av extra stöd i samband med vissa lektioner)
- Prioritering av medel för att stärka skolornas arbete med läsa, skriva och räkna garantin inom lågstadiet.

Därutöver har nämnden givit förvaltningen följande uppdrag att utreda:

- Förstärka riktlinjerna kring kränkande behandling
- Se över skolans resursfördelningsmodell i syfte att säkerställa att de medel som fördelas där de som mest behövs.

Genom ett tydligt fokus på skolans kunskapsuppdrag, tidiga åtgärder samt skolornas arbete med trygghet och studiero tillsammans med riktade insatser gentemot skolor med särskilda utmaningar så kan vi nå detta mål. Det är dock viktigt att poängtera att det inte finns några snabba lösningar. Det kräver ett långsiktigt och uthålligt arbete. Det är också ett arbete som kräver samarbete, både mellan skolan och hemmet men också gentemot samhället i stort samt andra aktörer inom kommunen.

När det gäller elever med problematisk frånvaro, inklusive hemmasittare, finns rutiner och arbetssätt för att identifiera och hantera dessa fall genom skolornas elevhälsoteam och närvarokoordinatorer. Förvaltningen har även under året inrättande ett skolsocialt team i samarbete med omsorgskontoret i syfte att öka elevers närvaro i skolan och ge stöd för att bryta en ogynnsam utveckling.

Vi arbetar med individuella insatser för att varje elev ska få den vägledning och det stöd de behöver.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår nämnden kommunfullmäktige att motionen avslås.

Elevsvar till Barnkonsekvensanalyser:

Hälsoäventyret:

Efter en kort redogörelse för bakgrund till förslag till beslut har eleverna fått svara på:

Vad tycker ni om Hälsoäventyret? Om de skulle komma ut till er skola? Vad skulle kunna vara bra med det? Vad är mindre bra?

Åk 2-3 Eleverna uppskattar väldigt mycket att åka dit. Det är roligt att åka buss och ha med sig matsäck. Det roligaste är att hålla på med aktiviteterna som fanns i stora rummet (klättervägg, olika kluringar etc). Det var bra pedagoger som kunde förklara om kroppen på ett bra sätt så att de förstod.

Om pedagoger ist skulle komma till skolan finns det inga roliga aktiviteter att göra i pausen och det skulle inte vara samma sak, eftersom vi stannar på skolan. Vi får ju inte heller åka buss och ta med matsäck. Det vill vi helst. Men eftersom det är intressant med kroppen kan det vara roligt ändå.

Åk. 4-6 Det är roligare att få åka iväg från skolan, mer spännande. I fast lokal finns alla grejer på plats och personalen slipper släpa med sig materialet. Åk. 4-6 vill att Hälsoäventyret ska hitta en annan lokal. De vill helst få åka iväg och ta del av undervisningen.

Positivt med mobilt team är att man sparar pengar på bussbiljetter. Man sparar även in på resetiden. Man kan starta vanliga lektioner direkt efter Hälsoäventyret om det är ett mobilt team.

Åk. 7-9 Bättre att åka till ett Hälsoäventyr där allt material finns på plats. Kan vara svårt att hitta bra lokal på skolorna också. Roligare att få byta lokal, att åka iväg, uppleva något annat och det blir som en utflykt på samma gång.

Bra med mobila förslaget är att man slipper åka, man skulle kunna ha längre pass med Hälsoäventyret för att man slipper åka tillbaka till skolan för lunch. Man missar inte så många andra lektioner, men man missar bra och roliga pausaktiviteter som bara finns i Hälsoäventyrets lokaler. Deras lokaler är väldigt bra.

GENOMFÖRANDE

☑ Utförd

Klara rader: 5/5

Datum: 2024-01-15 *Enhet:* Barn- och utbildningskontoret

Beskrivning: Hälsöäventyret har sedan år 2010 genomfört hälsoundervisning till skolklasser i årskurs 2, 4, 6, 7 och 9 genom ett samverkansavtal mellan Östhammars kommun och Region Uppsala. Regionens uppdrag som de bedriver genom Hälsöäventyret har tydliga kopplingar till skolans uppdrag. Hälsöäventyret har en egen lokal på Fabriksgatan i Östhammar, men den kan inte nyttjas efter 2025 pga av ett tidsbegränsat bygglov. Nu utreds Hälsöäventyret och kan komma att göras på annat sätt och i annan omfattning än tidigare varför vi gör en Barnkonsekvensanalys.

Barn- och utbildning redogör i utredningen för fem olika inriktningar:

1. Östhammars kommun följer Region Uppsalas önskemål om att utöka bemanningen till två heltider
2. Östhammars kommun fortsätter med nuvarande upplägg fram till sommaren 2025
3. Östhammars kommun avslutar kommunens medfinansiering och ansöker om att få göra sporadiska besök på Region Uppsalas lokaler i Uppsala
4. Östhammars kommun föreslår Region Uppsala att utreda möjligheten till ett gemensamt pilotprojekt med mobilt Hälsöäventyrsteam
5. Östhammars kommun föreslår Region Uppsala att utreda möjligheten att anställa hälsopedagog/hälsopedagoger på totalt 100%. Skolornas elever besöker Uppsalas Hälsöäventyr i kombination med mobila riktade satsningar på skolorna i samverkan med elevhälsan.

Förvaltningens förslag till beslut är att föreslå Region Uppsala att utreda möjligheten att anställa hälsopedagog/hälsopedagoger på totalt 100%. Skolornas elever besöker Uppsalas Hälsöäventyr i kombination med mobila riktade satsningar på skolorna i samverkan med elevhälsan.

Deltagare: Frida Berggren, Christina Stenhammar

Övriga deltagare: Joel Axberg

BARNCHECKLISTA (BEDÖMNING AV BARNS BÄSTA INFÖR BESLUT)

Länkat dokument: <https://ines.osthammar.se/ledning-och-styrning/styrande-dokument/utbildningsstod-for-policy-samt-riktlinjer-for-osthammars-kommuns-arbete-och-beslut-som-paverkar-barn/>

riktlinjer-for-osthammars-kommuns-arbete-och-beslut-som-paverkar-barn/

Beskrivning av eller instruktioner för mallen: Används av rektor inför beslut för att säkerställa att barns rättigheter finns med i beslutsfattandet.

Kom i håg att ge checklisten en tydlig rubrik och beskriva själva beslutet i fältet beskrivning.

Nr	Checkpoint/Fråga	Ja/Nej	Kommentar
	Besvara frågorna med Ja eller Nej och komplettera/beskriv i fritextrutan.		
1	Påverkar beslutet något/några barn? Kommentera varför / varför inte.	Ja	Eleverna påverkas måttligt. De skulle få fortsätta ta del av upplevelsebaserad hälsoundervisning, men inte vid fem tillfällen enligt tidigare program. Detta då vissa besök ersätts av mobila besök av hälsopedagoger på hemskolan. Då finns å andra sidan möjlighet att rikta innehållet till lokal kontext och utmaningar.
2	Har barns bästa beaktats inför beslutet? Beskriv på vilket sätt.	Ja	Hänsyn har tagits till att våra barn- och unga, enligt t.ex. elevundersökningen Liv och hälsa Ung, mår allt sämre och att det därför är viktigt att fortsätta stötta den undervisning som ges i skolan i hälsofrågor med ytterligare inslag. Hälsöäventyrets undervisning har under åren varit mycket uppskattat av elever och lärare. Lärare som arbetar nära berörda elever och som besökt Hälsöäventyret med elevgrupper har fått svara på en enkät om hur Hälsöäventyret fungerat.
3	Leder beslutet till intressekonflikter? Om ja, beskriv vilka/hur	Nej	Möjligen kan det påverka likvärdigheten mellan skolorna och hur ofta eleverna får åka till Hälsöäventyret. Det är betydligt längre för eleverna i Öregrund att ta sig dit än för eleverna i Alunda.
4	Har barn fått uttrycka sina åsikter inför beslutet? Om ja, beskriv hur/vad	Ja	Information och frågor kring förslag från Barn och utbildning har skickats ut till samtliga grundskolor för att tas upp på elevråd eller annan elevgrupp för att inhämta input från elever i olika åldrar. Eleverna på samtliga stadier har uppskattat att åka iväg till Hälsöäventyret. Man tycker att undervisningen är bra och intressant så om det skulle vara det enda sättet att få ta del av den så tycker eleverna att hälsopedagogerna skulle kunna komma ut till skolorna. Att det skulle spara in restid med ett mobilt team som kommer till skolorna ser man som positivt, men alla elevgrupper föredrar att få åka iväg till Hälsöäventyrets fina spännande lokaler. Det blir en annan upplevelse då det blir som en utflykt och man uppskattar de aktiviteter som finns i "pausrummet" som samarbetsövningar, experiment och klättervägg t.ex. Sammanfattning av elevsvar finns bifogat i barnkonsekvensanalysen.
5	Finns det risker (för barn) med beslutet? Om ja, beskriv riskerna och vilka insatser som görs för att minimera riskerna.	Nej	

UPPFÖLJNING

Klara rader: 5/5

Uppföljningsansvarig

Klar

Klar den

Kommentar

Arbetsgivarrepresentant:

Skyddsombud:

Förslag på fortsatt samverkan mellan Region Uppsalas Hälsöäventyr och Östhammars kommun

I februari 2024 fattade Barn- och utbildningsnämnden i Östhammars kommun beslut om att ge barn- och utbildningskontoret i uppdrag att *utreda möjligheten att Region Uppsala anställer hälsopedagog/hälsopedagoger på totalt 100% inom ramen för samverkan med Hälsoäventyret och att skolornas elever besöker Uppsalas Hälsoäventyr i kombination med mobila riktade satsningar på skolorna i samverkan med elevhälsan.*

Nedanstående underlag beskriver bakgrund, förslag på samverkan och budget.

Bakgrund

I över 20 år har Hälsoäventyret inom Region Uppsala arbetat hälsofrämjande och förebyggande med att stärka barn och ungdomars hälsa i Uppsala län. Genom att systematiskt fånga upp ungas tankar har undervisning till unga, utbildning till vuxna och utveckling av verksamheten formats. Genom god samverkan, gemensam finansiering mellan Region Uppsala och fyra av länets kommuner, dvs. Håbo, Knivsta, Tierp och Östhammar har verksamheten vuxit och finns idag på flera orter i länet. Det långvariga samarbetet har resulterat i att över 175 000 elever i länet fått hälsoundervisning sedan starten 2001.

Hälsoäventyret i Östhammar startade som projekt under åren 2010 – 2013 med syfte att vara en komponent i kommunens satsning för ökat välmående och lärande bland unga. Uppdraget innebar att sprida kunskap om vikten av en god hälsa samt arbeta med ungas värderingar, attityder och handlingsmönster när det gäller ställningstagande som är av betydelse för deras hälsa. I maj 2013 beslutade kommunstyrelsen och hälso- och sjukvårdsstyrelsen att permanenta verksamheten utifrån samma finansieringsmodell som övriga lokala Hälsoäventyr, dvs. att parterna samfinansierar verksamheten med femtio procent vardera.

Under tretton år, till och med vårterminen 2023, har samtliga skolklasser i årskurs 2, 4, 6, 7 och 9 erbjudits hälsoundervisning om levnadsvanor och andra teman som varit av betydelse för unga. Utöver undervisningen har Hälsoäventyret i viss omfattning genomfört behovsriktade, främjande insatser och ingått i olika samverkansgrupper inom kommunen. Verksamheten har bemannats av två halvtidsanställda hälsopedagoger. Uppdraget har fullföljts under samtliga år. Resultat från utvärderingar visar att verksamheten varit uppskattad av såväl elever som skolpersonal samt att majoriteten av eleverna upplevde att de fick med sig ny kunskap och verktyg som kan vara användbara i livet.

Ändrade förutsättningar

Uppsägning av hyresavtal

Fastigheten som Hälsoäventyret har bedrivit verksamhet i, sades upp av kommunen i februari 2024 med anledning av att det tillfälliga bygglov hade löpt ut. Fastigheten är lokaliserad i ett industriområde och för att få ett permanent bygglov behövdes detaljplanen ändras. Utöver denna problematik var inte området trafiksäkert för skolelever. I dagsläget finns inte ekonomiskt utrymme för ny lokal på orten.

Svårighet att rekrytera halvtidstjänster

Verksamheten har bemannats av två halvtidsanställda hälsopedagoger. Tjänsterna är i nuläget vakanta då det finns en svårighet att tillsätta tjänsterna som är på motsvarande halvtid vardera.

Mot bakgrund av ovanstående problematik fattade Barn- och utbildningsnämnden i november 2023 beslut om att ge sektor Bildning i uppdrag att *utreda möjliga alternativ för hälsoundervisning i samverkan med Hälsoäventyret i Uppsala.*

Utredningen lyfte fram fem möjliga inriktningar:

1. Östhammars kommun följer Regionens önskemål om att utöka till två heltider
2. Östhammars kommun fortsätter med nuvarande upplägg fram till sommaren 2025
3. Östhammars kommun avslutar kommunens medfinansiering och ansöker om att få göra sporadiska besök på Regionens lokaler i Uppsala
4. Östhammars kommun föreslår Regionen att starta ett gemensamt pilotprojekt med ett mobilt Hälsoäventyrsteam
5. Östhammars kommun föreslår Region Uppsala att utreda möjligheten att anställa hälsopedagog/hälsopedagoger på totalt 100%. Skolornas elever besöker Uppsalas Hälsoäventyr i kombination med mobila riktade satsningar på skolorna i samverkan med elevhälsan.

I februari 2024 fattade Barn- och utbildningsnämnden i Östhammars kommun beslut om att ge barn- och utbildningskontoret i uppdrag att utifrån inriktning #5; dvs. *utreda möjligheten att Region Uppsala anställer hälsopedagog/hälsopedagoger på totalt 100% inom ramen för samverkan med Hälsoäventyret och att skolornas elever besöker Uppsalas Hälsoäventyr i kombination med mobila riktade satsningar på skolorna i samverkan med elevhälsan.*

Förslag på fortsatt samverkan

Genom att anställa en hälsopedagog på motsvarande 100 procent med organisatorisk tillhörighet på Hälsoäventyret i Uppsala finns goda förutsättningar att kunna genomföra nedanstående insatser för Östhammars kommuns unga.

a) Hälsoundervisning på Hälsoäventyret i Uppsala

Ca 35 – 40 procent av arbetstiden föreslås bestå av hälsoundervisning baserat på 30 - 36 skolklasser/läsår. Det innebär att samtliga elever i årskurs 6 kommer erbjudas tobaks- och nikotinförebyggande undervisning två gånger/läsår. Samtliga elever i årskurs 9 kommer erbjudas undervisning om kärlek, sexualitet, samtycke och relationer en gång/läsår. Utgångspunkten är att skolklasser kostnadsfritt kan boka kulturbussar som transportmedel till Uppsala.

b) Riktade främjande och förebyggande insatser till kommunens grundskolor

Ca 50 procent av arbetstiden föreslås bestå av riktade insatser till grundskolan baserat på de behov som identifierats av kommunen. Vilka behov som är aktuella behöver diskuteras, gärna i dialog med elevhälsan, som också har uppdraget att arbeta förebyggande och hälsofrämjande och som en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Hälsoäventyret kan bidra med kunskap och utbildningsinsatser till både elever och skolpersonal inom områden som exempelvis tobaks- och nikotinfri skoltid, våldsförebyggande arbete i skolan, cannabisprevention och utbildningsinsatser för att stärka ungas psykiska hälsa.

c) Övrig tid

Ca 10 - 15 procent av arbetstiden avsätts för verksamhetsutveckling, kompetensutveckling, möten mm.

Förutsättningar för fortsatt samverkan

Hälsofrämjande arbete är en viktig del i att skapa långsiktig hållbarhet för alla. För att främja barns hälsa och utveckling behövs stöd och insatser på såväl samhällsnivå som på familje- och individnivå. Basen i universellt stöd är promotion för att stärka hälsan hos alla barn och prevention för att förebygga ohälsa. Vid risk för utsatthet eller vid redan identifierade problem behövs riktade preventiva

insatser i form av selektivt eller indikerat stöd. Hälsoäventyrets kompetensområde finns framför allt i basen på preventionspyramiden med ett särskilt fokus på insatser på gruppnivå. För att detta ska bli en del av ett långsiktigt hållbart hälsofrämjande arbete på skolorna i kommunen är det av vikt att Hälsoäventyret byggs in befintliga strukturer så att aktiviteterna inte blir punktinsatser. För att lyckas långsiktigt med att främja ungas hälsa är samverkan en förutsättning och nödvändighet. Tillsammans kan vi göra skillnad för barns hälsa och mående.

Förslag på finansiering

Intäkter	Fördelning (%)	Belopp
Region Uppsala	50	500 000
Östhammars kommun	50	500 000
Summa:	100	1 000 000

Kostnader	
Lokal- och fastighetskostnader	281 000
Personalkostnader	700 000
Övriga kostnader (ex. förbruknings- och kontorsmaterial, tjänsteresor, marknadsföring,)	19 000
Summa:	1 000 000